

แบบทดสอบอิงมาตรฐาน เน้นการคิด

การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนอ่านออก เขียนได้ คิดคำนวณเป็น มุ่งให้เกิดทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต เตรียมตัวเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ และมีความสามารถในการแข่งขันได้ในอนาคต การจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายดังกล่าว จึงควรให้ผู้เรียนฝึกฝนการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง สามารถคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหาได้ ดังนั้นเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมของผู้เรียน ทางโครงการวัดและประเมินผล บริษัท อักษรเจริญทัศน์ อจท. จำกัด จึงได้จัดทำแบบทดสอบอิงมาตรฐาน เน้นการคิด โดยดำเนินการวิเคราะห์สาระการเรียนรู้ที่สำคัญตามที่ระบุไว้ในมาตรฐานและตัวชี้วัดชั้นปี แล้วนำมากำหนดเป็นระดับพฤติกรรมการคิด เพื่อสร้างแบบทดสอบที่มีคุณสมบัติ ดังนี้

1 วัดผลการเรียนรู้

ที่สอดคล้องกับมาตรฐาน
ตัวชี้วัดชั้นปีทุกข้อ

2 เน้นให้ผู้เรียนเกิดการคิด

ตามระดับพฤติกรรมการคิด
ที่ระบุไว้ในตัวชี้วัด

ผู้สอนสามารถนำแบบทดสอบนี้ไปใช้เป็นเครื่องมือวัดและประเมินผล รวมทั้งเป็นเครื่องบ่งชี้ความสำเร็จและรายงานคุณภาพของผู้เรียนแต่ละคน เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมของนักเรียนให้มีความสามารถในด้านการใช้ภาษา ด้านการคิดคำนวณ และด้านเหตุผล สำหรับรองรับการประเมินผลผู้เรียนในระดับประเทศ (NT) และระดับนานาชาติ (PISA) ต่อไป

แบบทดสอบอิงมาตรฐาน เน้นการคิด ที่จัดทำโดยโครงการวัดและประเมินผล บริษัท อักษรเจริญทัศน์ อจท. จำกัด ประกอบด้วยแบบทดสอบประจำภาคเรียนที่ 1 และแบบทดสอบประจำภาคเรียนที่ 2 ซึ่งแต่ละภาคเรียนจะมีแบบทดสอบ 2 ชุด แต่ละชุดมีทั้งแบบทดสอบปรนัย และแบบทดสอบอัตนัย โดยวิเคราะห์มาตรฐานตัวชี้วัด และระดับพฤติกรรมการคิดที่สัมพันธ์กับแบบทดสอบไว้อย่างชัดเจนเพื่อให้ผู้สอนนำไปใช้เป็นเครื่องมือวัดและประเมินผลผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ตารางวิเคราะห์แบบทดสอบ

ภาคเรียนที่ 1

ชุดที่	ตารางวิเคราะห์มาตรฐานตัวชี้วัด			ตารางวิเคราะห์ระดับพฤติกรรมการคิด			
	มาตรฐาน	ตัวชี้วัด	ข้อของแบบทดสอบที่สัมพันธ์กับตัวชี้วัด	ระดับพฤติกรรมการคิด	ข้อของแบบทดสอบที่สัมพันธ์กับระดับพฤติกรรมการคิด	รวม	
1	ส 1.1	1	1, 2, 3, 4, 5, 6	A ความรู้ความจำ	-	-	
		2	7, 8, 9, 10	B ความเข้าใจ	5, 8, 9, 16, 27	5	
		4	26, 27, 28, 29, 30	C การนำไปใช้	2, 4, 6, 7, 10, 12, 13, 15, 18, 19, 20, 21, 22, 24, 29, 30	16	
		5	11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25	D การวิเคราะห์	1, 3, 11, 25	4	
					E การสังเคราะห์	17, 18	2
					F การประเมินค่า	14, 23, 26	3
2	ส 1.1	1	1, 2, 3, 4, 5, 6,	A ความรู้ความจำ	-	-	
		2	7, 8, 9, 10	B ความเข้าใจ	3, 4, 7, 8, 9, 11, 24, 25, 26, 27	10	
		4	26, 27, 28, 29, 30	C การนำไปใช้	1, 5, 10, 12, 13, 14, 15, 16, 19, 28, 30	11	
		5	11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25	D การวิเคราะห์	2, 6, 21, 22, 23, 29	6	
					E การสังเคราะห์	17, 18	2
					F การประเมินค่า	20	1

หมายเหตุ : มีเฉลยและคำอธิบายเชิงวิเคราะห์ อยู่ท้ายแบบทดสอบภาคเรียนที่ 1 และภาคเรียนที่ 2

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ชุดที่ 1

ชื่อ นามสกุล

เลขประจำตัวสอบ โรงเรียน

สอบวันที่ เดือน พ.ศ.

โครงการวัดและประเมินผล บริษัท อักษรเจริญทัศน์ อจท. จำกัด

ตอนที่ 1

1. แบบทดสอบฉบับนี้มีทั้งหมด 30 ข้อ 30 คะแนน
2. ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

คะแนนที่ได้

คะแนนเต็ม
30

แบบทดสอบ

โครงการบูรณาการ

1. เพราะเหตุใดพระพุทธศาสนาจึงเป็นศาสนาประจำชาติไทย

1. คนไทยส่วนใหญ่นับถือพระพุทธศาสนาเป็นที่พึงพิงทางจิตใจ
2. พระมหากษัตริย์ไทยทรงนับถือพระพุทธศาสนา
3. พระพุทธศาสนาเป็นศาสนาแรกส่งสาวกเข้ามาเผยแผ่ในประเทศไทย
4. กฎหมายบังคับให้คนไทยทุกคนนับถือพระพุทธศาสนา

2. ข้อใดไม่ใช่อุปนิสัยของคนไทยที่ได้รับการหล่อหลอมมาจากพระพุทธศาสนา

1. มีความเมตตากรุณา
2. มีความซื่อสัตย์สุจริต
3. มีความอ่อนน้อมถ่อมตน
4. มีความเชื่อมั่นในตัวเองสูง

3. ข้อใดคือคุณค่าของวรรณคดีทางพระพุทธศาสนามากที่สุด

1. เป็นเรื่องราวที่ให้คติสอนใจและแนวทางในการดำเนินชีวิต
2. ช่วยสร้างชื่อเสียงให้แก่พระพุทธศาสนา
3. ช่วยทำให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน
4. ทำให้เกิดความศรัทธาในพระพุทธศาสนา

4. “สุชาดาก้มลงกราบพระด้วยความอ่อนน้อม”

นักเรียนคิดว่ากรกระทำของใครตรงกับมรดกทางวัฒนธรรมประเภทเดียวกับที่สุชาดปฏิบัติ

1. สุนีย์วาดภาพจิตรกรรมฝาผนังลงบนกำแพงวัดอย่างสวยงาม
2. ภรณ์ไหว้คุณครูทุกครั้งเมื่อพบท่าน
3. วิชัยสร้างโบสถ์กลางน้ำอย่างงดงาม
4. กীরดีอธิษฐานขอขมาพระแม่คงคาเมื่อถึงประเพณีลอยกระทง

ความรู้ ความจำ	ความเข้าใจ	การนำไปใช้	การวิเคราะห์	การสังเคราะห์	การประเมินค่า
A	B	C	D	E	F

5. ข้อใดเป็นประเพณีที่สำคัญของชาวพุทธ

B

1. การกินอาหารมังสวิรัตในช่วงประเพณีกินเจ
2. การงดกินอาหารเมื่อถึงประเพณีถือศีลออก
3. การนำเทียนพรรษาไปถวายที่วัดเมื่อถึงวันเข้าพรรษา
4. การกล่าวคำยอมรับผิดในการสารภาพบาป

6. ศิลปะในข้อใดเป็นการสร้างสรรค์ผลงานทางพระพุทธศาสนา

C

1. ครูวิจัยวาดภาพจิตรกรรมฝาผนังเกี่ยวกับพุทธประวัติด้วยลวดลายที่งดงาม
2. ลุงเผือกปั้นเครื่องปั้นดินเผาลายครามอย่างวิจิตรบรรจง
3. ป้าอุ๊ตัดผ้าลวดลายโบราณซึ่งเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น
4. นำโอแกะสลักหินอ่อนรูปปั้นพระเยซู

7. เพราะเหตุใดเจ้าชายสิทธัตถะจึงทรงบำเพ็ญทุกรกิริยา (ทรมานร่างกาย)

C

1. ปฏิบัติตามครูอาจารย์
2. ต้องการให้ผู้อื่นเคารพนับถือ
3. เบื่อหน่ายวิธีการบำเพ็ญเพียรแบบเดิมๆ
4. คิดว่าจะช่วยทำให้หลุดพ้นจากความทุกข์ได้

8. หลังจากที่เจ้าชายสิทธัตถะทรงเลิกทรมานตนเองแล้ว พระองค์ได้เสวยข้าวมธุปายาสทำให้เกิดผลตามมาอย่างไร

B

1. เจ้าชายสิทธัตถะทรงมีพระวรกายแข็งแรงและมีพลังกำลังในการปฏิบัติสมาธิจนตรัสรู้
2. นางสุชาดาได้รับคำชมเชยจากคนทั่วไป
3. ปัญจวัคคีย์กลับมารับใช้พระองค์ดังเดิม
4. เหล่ามารไม่กล้าเข้ามาทำร้ายพระองค์

9. การตั้งใจกำหนดจิตเจริญสมาธิภาวนาอย่างแน่วแน่ของเจ้าชายสิทธัตถะทำให้เกิดเหตุการณ์ใดขึ้นตามมา

B

1. ปัญจวัคคีย์กลับมาเฝ้ารับใช้พระองค์
2. พระเจ้าสุทโธทนะทรงมอบพระราชวังให้เป็นสำนักสงฆ์
3. เหล่าเสนามารแสดงอิทธิฤทธิ์ต่างๆ เพื่อเป็นการขัดขวางไม่ให้เจ้าชายสิทธัตถะทรงบรรลุธรรม
4. พระอาจารย์ที่ได้รับทราบข่าวความตั้งใจของเจ้าชายสิทธัตถะเกิดความเลื่อมใสศรัทธาเป็นอย่างมาก

10. การกระทำของใครยึดหลักทางสายกลาง

C

1. ปกรณ์กำหนดเวลาฝึกซ้อมกีฬาเป็นช่วงๆ เพื่อไม่ให้เหนื่อยเกินไป
2. เฉษฐาเร่งอ่านหนังสือสอบทั้งวันทั้งคืน
3. อำพลฝึกเล่นกีตาร์นานๆ ครั้ง
4. กวินรีบทำแบบฝึกหัดส่งครูโดยไม่ตรวจทาน

11. เพราะเหตุใดชาวพุทธจึงควรปฏิบัติตามคำสอนของพระสงฆ์

D

1. พระสงฆ์เป็นผู้มีอิทธิฤทธิ์มาก
2. พระสงฆ์เป็นผู้ร่ำรวยเงินทอง
3. พระสงฆ์เป็นผู้มีความน่าเชื่อถือ
4. พระสงฆ์เป็นผู้ปฏิบัติตามคำสอนของพระพุทธเจ้า

12. ข้อใดเป็นการปฏิบัติตนต่อพระสงฆ์ได้อย่างเหมาะสม

C

1. แสดงความเคารพพระสงฆ์ตามมรรยาทชาวพุทธ
2. ซื้อเครื่องดื่มชูกำลังมาถวายพระสงฆ์
3. ถวายเงินจำนวนมากแต่พระสงฆ์
4. นิมนต์พระสงฆ์ไปฉันภัตตาหารในห้างสรรพสินค้า

13. ใครปฏิบัติตนตามหลักโอวาท 3 เหมาะสมที่สุด
C
1. นนท์แก๊งเพื่อนแล้วค่อยกล่าวคำขอโทษ
 2. ตาลนำคำสั่งสอนของผู้ใหญ่มาปฏิบัติตาม
 3. ไก่หยิบเงินในกระเป๋าแม่ไปให้ขอทาน โดยไม่บอกแม่ก่อน
 4. จอยพูดคุยและหยอกล้อกับเพื่อนขณะเข้าแถวเคารพธงชาติ

14. F
วันนี้เป็นวันเกิดของแอม เนื่องจากแอมต้องรีบไปโรงเรียนจึงทำให้เธอไม่ได้ตักบาตร แต่เธอก็ได้นำเงินไปถวายพระในตอนเย็นแทน

จากข้อความนี้ แอมปฏิบัติตนต่อพระสงฆ์ได้เหมาะสมหรือไม่ เพราะเหตุใด

1. เหมาะสม เพราะพระสงฆ์จะได้นำเงินไปซื้อสิ่งของที่ต้องการ
2. เหมาะสม เพราะการถวายสิ่งของในวันเกิดจะถวายอะไรก็ได้
3. ไม่เหมาะสม เพราะแอมควรนำเงินบริจาคใส่ตู้ทำบุญบริจาคในวัด
4. ไม่เหมาะสม เพราะเงินถือเป็นวัตถุต้องห้ามตามพระวินัย ที่ไม่ควรนำมาถวายพระสงฆ์โดยตรง

15. บุคคลใดประพฤติตนตามหลักเบญจธรรม
C
1. ทรายไม่พูดคุยในห้องเรียนขณะครูสอน
 2. นุชแบ่งขนมให้น้องกินด้วย
 3. ต้อมช่วยเก็บขยะในชุมชน
 4. รัญให้อาหารสุนัขจรจัดที่อยู่บริเวณลานวัด

16. ข้อใดไม่ใช่จุดมุ่งหมายของการรักษาศีล 5
B
1. ทำให้เกิดความมั่นคงทางการเงิน
 2. ทำให้ดำเนินชีวิตอย่างมีความสุข
 3. ทำให้มีสติสัมปชัญญะในการทำงาน
 4. ทำให้เกิดความสามัคคีในครอบครัว

17. การกระทำในข้อใดทำให้ได้รับผลเสียจากการขาดสติสัมปชัญญะมากที่สุด
C
1. พุดคุยกับเพื่อนขณะที่ครูสอนหนังสือ
 2. นั่งใจเหม่อลอยขณะฟังพระเทศนา
 3. เปิดเพลงฟังขณะอ่านหนังสือสอบ
 4. เดินคุยโทรศัพท์ขณะข้ามถนน

18. การปฏิบัติตนของใครตรงกับหลักสังคหวัตถุ 4
C
1. ฝ่ายนำเงินค่าขนมที่แม่ให้ไปโรงเรียนมาให้ขอทานจนหมด
 2. ต้นชวนเพื่อนคุยอย่างสุภาพอ่อนหวานขณะที่ครูกำลังสอน
 3. ก้อยให้เพื่อนที่สอบได้คะแนนน้อยกว่าทำความสะอาดห้องเรียน
 4. นิวิช่วยพ่อแม่ทำความสะอาดบ้านหลังเลิกเรียน

19. ข้อใดไม่ใช่การแสดงความกตัญญูต่อสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม
C
1. จับปลาในฤดูวางไข่
 2. ปลุกป่าชายเลนบริเวณริมชายหาด
 3. คิดแยกประเภทขยะก่อน
 4. รักษาความสะอาดในสวนสาธารณะ

20. ใครปฏิบัติตนต่อชุมชนได้เหมาะสมที่สุด
- C
1. สุรีย้เก็บขยะไปทิ้งลงในท่อระบายน้ำ
 2. กมลจับปลาในคลองมาแจกเพื่อนบ้าน
 3. วิชาญช่วยซ่อมแซมถนนในชุมชนที่ชำรุด
 4. สุกดาเด็ดดอกไม้ในสวนสาธารณะมาบูชาพระ

21. ใครปฏิบัติตนเป็นผู้ให้ได้เหมาะสมที่สุด
- C
1. พรพิมลให้เครื่องปรับอากาศแก่ผู้ที่ประสบภัยหนาว
 2. ธวัชชัยให้เงินลูกเพื่อไปซื้อวิดีโอเกมฝึกทักษะการต่อสู้
 3. ดุจดาวให้ทุนการศึกษาแก่นักเรียนที่เรียนดีแต่ยากจน
 4. ญาดาให้สุรานอกเป็นของขวัญวันเกิดแก่ลุง

22. การกระทำของบุคคลใดต่อไปนี้ส่งผลให้จิตใจสงบ ไม่ฟุ้งซ่าน
- C
1. ทราวยังเพลงบรรเลงทุกเช้าก่อนไปโรงเรียน
 2. เมฆสนทนารธรรมกับพระสงฆ์ที่มีชื่อเสียง
 3. นพไปงานเลี้ยงสังสรรค์พบปะเพื่อนฝูงอยู่เป็นประจำ
 4. พลอยสวดมนต์ไหว้พระก่อนนอนทุกคืน

23. ถ้านักเรียนเก็บเงินที่ตกอยู่ในสนามเด็กเล่นในโรงเรียนได้และไม่มีใครเห็น
- F

นักเรียนควรทำอย่างไรจึงจะเหมาะสมที่สุด

1. นำเงินไปบริจาคให้วัดที่ขาดแคลน
2. นำเงินไปมอบให้เด็กนักเรียนที่ยากจน
3. นำเงินไปให้คุณครูประกาศหาเจ้าของ
4. นำเงินไปซื้อขนมเลี้ยงเพื่อนในชั้นเรียน

24. ใครประกอบอาชีพด้วยความซื่อสัตย์
- C
1. ครูน้อยสอนให้นักเรียนรู้จักช่วยเหลือผู้อื่น
 2. ลุงโตขายเนื้อหมูที่ไม่สดให้แก่ลูกค้าราคาถูก
 3. หมอวีร์รักษาโรคเฉพาะคนไข้ที่มีฐานะดี
 4. หมอวดดีเรียกเก็บเงินรถยนต์ที่ปล่อยควันทำ

25. พระไตรปิฎกมีความสำคัญดังนี้ ยกเว้น ข้อใด
- B
1. เป็นคัมภีร์ที่รวบรวมคำสอนของพระพุทธเจ้า
 2. เป็นคัมภีร์ที่ใช้อ้างอิงแหล่งหลักธรรมคำสอนทางพระพุทธศาสนา
 3. เป็นคัมภีร์ที่เกิดจากพระวณะของพระเจ้า
 4. เป็นคัมภีร์ที่ใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติตนให้พ้นจากความทุกข์

26. ลัดดาถูกพ่อแม่เลี้ยงดูมาอย่างตามใจ เมื่อเธอถูกพ่อแม่ตำหนิเรื่องที่ชอบได้คะแนนน้อย เธอจึงน้อยใจและเถียงพ่อแม่ด้วยถ้อยคำที่ไม่สุภาพ
- F

นักเรียนคิดว่า การกระทำของลัดดาปฏิบัติตนในฐานะลูกตามหลักสังคัตถุ 4 ได้เหมาะสมหรือไม่ เพราะเหตุใด

1. เหมาะสม เพราะพ่อแม่จะได้ไม่กล่าวตำหนิตักเตือนอีก
2. เหมาะสม เพราะจะช่วยทำให้พ่อแม่เกิดความเห็นใจ
3. ไม่เหมาะสม เพราะจะทำให้พ่อแม่เกิดความทุกข์ใจ
4. ไม่เหมาะสม เพราะลูกไม่ควรใช้วาจาที่ไม่เหมาะสมต่อพ่อแม่

27. นักเรียนคิดว่าหลักธรรมคำสอนของศาสนา
ทุกศาสนา มีจุดมุ่งหมายเหมือนกันอย่างไร

B

1. ต้องการให้ศาสนิกชนมีเมตตาต่อผู้อื่น
2. ต้องการให้ศาสนิกชนมีสุขภาพดี
3. ต้องการให้ศาสนิกชนมีสติปัญญาดี
4. ต้องการให้ศาสนิกชนมีเมตตาต่อผู้อื่น

28. หากนักเรียนไม่เข้าใจบทเรียนที่คุณครูสอน
และต้องการให้เพื่อนช่วยอธิบายเนื้อหาให้ฟัง
นักเรียนจะพูดกับเพื่อนอย่างไรให้ตรงกับ
หลักธรรมว่าด้วยเรื่องเจรจาชอบ

E

1. “เธอสอบได้คะแนนดีกว่าคนอื่น
ก็หัดสอนเพื่อนบ้างสิ”
2. “เธอว่างไหม มาสอนฉันหน่อย”
3. “เธอช่วยอธิบายเรื่องนี้ให้ฉันฟังหน่อยสิ
ฉันยังไม่ค่อยเข้าใจเท่าไรเลย”
4. “เธอจะเก่งคนเดียวใช่ไหม สอนฉันบ้างสิ”

29. การปฏิบัติตนในข้อใดทำให้ผู้อื่นเกิดความ
รักใคร่เอ็นดู

C

1. นำสิ่งของที่ไม่ใช้แล้วไปบริจาคให้แก่
ผู้ที่ขาดแคลนและเดือดร้อน
2. ยืนให้กำลังใจเพื่อนในชั้นทำความสะอาด
ห้องเรียนอย่างเต็มที่
3. พูดคุยกับเพื่อนด้วยวาจาที่ไม่ค่อยสุภาพ
เมื่อถูกเพื่อนแกล้ง
4. แบ่งขนมที่ตนเองกินเหลือไว้ให้เพื่อน
ในชั้นเรียนที่มีฐานะยากจน

30. ในการทำงานกลุ่มหรือปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม
หากเราไม่ปฏิบัติตามพุทธศาสนสุภาษิตที่ว่า
“เปล่งวาจาจามยังประโยชน์ให้สำเร็จ”
จะส่งผลอย่างไร

C

1. ไม่มีใครอยากพูดคุยหรือร่วมงานด้วย
2. ทำงานได้ไม่มีประสิทธิภาพ
3. ทำให้งานไม่เสร็จตามเวลาที่กำหนด
4. มีภาระงานเพิ่มมากขึ้นกว่าเดิม

1. จากภาพ นักเรียนคิดว่า พระพุทธศาสนามีความผูกพันกับคนไทยอย่างไร

D

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. นักเรียนสามารถนำหลักทางสายกลางของพระพุทธเจ้า มาปรับใช้ในการเรียนได้อย่างไร

E

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5.
D

น้อยหน้า : “ผักกาด ฉันไม่ค่อยเข้าใจเนื้อหาวิชาภาษาไทยที่คุณครูแ่งน้อยสอนเลย เธอช่วยอธิบายให้ฉันฟังหน่อยได้ไหมจ๊ะ”

ผักกาด : “ได้สิ น้อยหน้า เย็นนี้หลังเลิกเรียนฉันจะสอนให้นะจ๊ะ แล้วมีวิชาอะไรอีกไหม ที่เธอยังไม่เข้าใจ ว่างๆ ฉันจะช่วยสอนเธอเอง”

น้อยหน้า : “ดีจังเลย ยังมีวิชาคณิตศาสตร์และวิชาวิทยาศาสตร์ที่ฉันยังฟังที่คุณครูสอนไม่ค่อยเข้าใจเลย สงสัยฉันต้องให้เธอช่วยอีกแล้วละ”

ผักกาด : “อ้อได้สิจ๊ะ ไม่มีปัญหาอยู่แล้ว เดี่ยววันหยุดฉันจะเอาแบบฝึกหัดคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์มาให้เธอลองฝึกทำนะจ๊ะ”

จากข้อความนี้ นักเรียนคิดว่า เพราะเหตุใดผักกาดจึงยินดีช่วยเหลือน้อยหน้าอย่างเต็มใจ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ชุดที่ 2

ชื่อ นามสกุล

เลขประจำตัวสอบ โรงเรียน

สอบวันที่ เดือน พ.ศ.

โครงการวัดและประเมินผล บริษัท อักษรเจริญทัศน์ อจท. จำกัด

ตอนที่ 1

1. แบบทดสอบฉบับนี้มีทั้งหมด 30 ข้อ 30 คะแนน
2. ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

คะแนนที่ได้

คะแนนเต็ม
30

แบบทดสอบ

โครงการบูรณาการ

1. อุปนิสัยในข้อใดที่ไม่ได้รับการหล่อหลอมมาจากพระพุทธศาสนา

1. มีความเสียสละ
2. มีความเด็ดเดี่ยว
3. มีความกตัญญูกตเวทิต์
4. มีความสุภาพอ่อนน้อม

2. ข้อใดที่แสดงว่าพระพุทธศาสนาเกี่ยวข้องกับ การดำเนินชีวิตของคนไทย

1. แพร่เล่นสาดน้ำในวันสงกรานต์
2. นุ่งไปร่วมงานสวดอภิธรรมศพแม่ของเพื่อน
3. หนองจุดพลุเฉลิมฉลองในคืนวันลอยกระทง
4. พิมมอบสุรานอกให้ญาติผู้ใหญ่ในวันขึ้นปีใหม่

3. การสร้างสรรค์ผลงานที่ได้รับอิทธิพลมาจากพระพุทธศาสนา

1. วัดพระแก้ว
2. โบสถ์กาลหว่าร์
3. มัสยิดกลางปัตตานี
4. ศาลพระพรหมเอราวัณ

4. การดำเนินชีวิตของใคร ปฏิบัติตามแนวทางพระพุทธศาสนา

1. นัทเข้าร่วมพิธีศีลมหาสนิทในวันสำคัญทางศาสนา
2. พลอยไปฟังมิสซาที่โบสถ์ทุกอาทิตย์
3. บาสสวดมนต์และนั่งสมาธิก่อนเข้านอน
4. ใหม่ถือศีลอดตามศาสนบัญญัติ

ความรู้ ความจำ	ความเข้าใจ	การนำไปใช้	การวิเคราะห์	การสังเคราะห์	การประเมินค่า
A	B	C	D	E	F

5. การกระทำในข้อใดแสดงถึงมรยาทไทย
ที่งดงามอันเกิดจากพระพุทธศาสนา
1. จับมือยินดีเมื่อเพื่อนได้รับรางวัล
 2. โอบกอดเมื่อได้รู้จักกับเพื่อนใหม่
 3. ยกมือไหว้แล้วกล่าวสวัสดิ์เมื่อพบผู้อาวุโส
 4. กล่าวลาเพื่อนบ้านเมื่อต้องย้ายไปอยู่ที่อื่น

6. เพราะเหตุใดชาวพุทธจึงถือว่าการสร้างวัด
เป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่สำคัญของชาติไทย
1. เป็นศูนย์กลางการติดต่อทางการค้าของประเทศต่างๆ
 2. เป็นสถานที่รับอุปการะผู้ที่มีฐานะยากจนและไร้ที่อยู่อาศัย
 3. เป็นสถาปัตยกรรมที่แสดงเอกลักษณ์ของความเป็นชาติไทย
 4. เป็นสถานที่ที่ใช้ประกอบศาสนพิธี

7. ลูกสุนัขที่เด็กหญิงนารีเลี้ยงได้ถูกรถชนตาย ทำให้เธอร้องไห้ฟูมฟายด้วยความเศร้าโศกเสียใจเป็นอย่างมาก

- จากข้อความนี้ ความเสียใจของเด็กหญิงนารีตรงกับข้อใดในหลักอริยสัจ 4
1. ความทุกข์ใจ
 2. สิ่งที่ทำให้เกิดทุกข์
 3. สาเหตุที่ทำให้เกิดทุกข์
 4. แนวทางปฏิบัติเพื่อให้หลุดพ้นจากความทุกข์

8. ข้อใดเป็นเหตุการณ์ที่มีความเกี่ยวข้องกับวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 8
1. พระสงฆ์องค์แรกของโลกได้ถือกำเนิดขึ้นในพระพุทธศาสนา
 2. นางสุชาดานำข้าวมธุปายาสมาถวายแก่พระสิทธัตถะใต้ต้นพระศรีมหาโพธิ์
 3. พระสิทธัตถะทรงตั้งใจบำเพ็ญเพียรโดยการทรมานร่างกาย
 4. พระพุทธเจ้าทรงแสดงโอวาทเกี่ยวกับความไม่เที่ยงของสังขารของคนเราว่าสังขารของคนเราไม่เที่ยงแท้และแน่นอน ย่อมแตกดับไปตามกาลเวลา

9. พรุ่งนี้เป็นวันสอบปลายภาค หญิงจึงตั้งใจอ่านหนังสือทบทวนความรู้เป็นเวลาหลายชั่วโมงติดต่อกัน

- จากข้อความนี้นักเรียนคิดว่า การอ่านหนังสือสอบโดยไม่หยุดพักจะส่งผลเสียต่อหญิงอย่างไรมากที่สุด
1. ทำให้ถูกคุณครูว่ากล่าวตักเตือน
 2. ทำให้สายตาและร่างกายอ่อนล้า
 3. ทำให้เพื่อนในชั้นคนอื่นเกิดความอิจฉา
 4. ทำให้พ่อแม่เกิดความกังวลและไม่สบายใจ

10. นักเรียนสามารถนำหลักคำสอนของอริยสัจ 4 มาใช้ในการดำเนินชีวิตเมื่อพบกับความทุกข์ได้อย่างไร
1. ค้นหาวิธีแก้ไขปัญหาล้วนแล้วนำไปปฏิบัติ
 2. อ้อนวอนขอความช่วยเหลือจากผู้อื่น
 3. วางเฉยกับความทุกข์ที่เกิดขึ้น
 4. ไม่เข้าไปยุ่งกับผู้ที่มีความทุกข์

11. ข้อใดเป็นการแสดงความเคารพต่อ
พระรัตนตรัยที่ไม่เหมาะสม

B

1. ไหว้พระสงฆ์เฉพาะที่ตนเองเคารพและศรัทธาเท่านั้น
2. กราบพระพุทธรูปด้วยจิตใจที่นอบน้อม
3. ศึกษาหลักธรรมคำสอนทางพระพุทธศาสนาให้เข้าใจอย่างถ่องแท้
4. นำหลักคำสอนไปปฏิบัติด้วยความศรัทธา

12. ใครปฏิบัติตนต่อพระรัตนตรัยได้เหมาะสมที่สุด

C

1. สัมภาษณ์หลักคำสอนของศาสนาตนเองมาเปรียบเทียบกับหลักคำสอนของศาสนาอื่น
2. ริวนอนค้างคืนที่วัดเพื่อคอยรับใช้พระสงฆ์
3. นิตชื่อภาพพระพุทธรูปมาบูชาโดยนำมาติดไว้ที่ฝาผนังห้อง
4. หมึงสอนให้ลูกสวดมนต์ไหว้พระและแผ่เมตตาก่อนนอนทุกคืน

13. การกระทำในข้อใดถือเป็นการปฏิบัติตนตามหลักเบญจศีลที่ถูกต้อง

C

1. ไม่ดื่มสุราและของมึนเมาทุกชนิดเฉพาะในวันพระเท่านั้น
2. ไม่จับปลาเฉพาะในช่วงฤดูที่ปลาวางไข่
3. ไม่เบียดเบียนสัตว์ทุกชนิด
4. ไม่พูดโกหกถ้าไม่มีเหตุจำเป็น

14. ใครมีความเมตตาต่อผู้อื่นอย่างเหมาะสม

C

1. ก้อยแบ่งขนมให้เพื่อนในชั้นเรียนกิน ขณะที่ครูกำลังสอน
2. ทราายให้เพื่อนที่นั่งข้างๆ ลอกข้อสอบ
3. แก้วบริจาคเงินค่าขนมให้ผู้ยากไร้จนหมด
4. นพนำอาหารมาให้ลูกแมวจรจัดที่อยู่ข้างถนน

15.

C

หนุณา: “ฮือๆ ฉันทำกำไรที่คุณแม่ซื้อให้
เป็นของขวัญวันเกิดหาย
คดี :

จากข้อความนี้ ถ้านักเรียนเป็นเพื่อนของหนุณา
นักเรียนจะพูดกับเพื่อนว่าอย่างไร
จึงจะเหมาะสมที่สุด

1. “ดีนะที่ของของเธอหายคนเดียว ถ้าของของฉันหายด้วยล่ะก็แย่แน่ๆ”
2. “สมน้ำหน้าจริงๆ ไม่รู้จักระวังเอง”
3. “เธอนี่แย่มากจริงๆ เลย ไม่รู้จักรักษาของ”
4. “ไม่เป็นไรนะจ๊ะ เดี่ยวค่อยหาซื้อใหม่ก็ได้”

16.

C

ใครบำเพ็ญประโยชน์ให้แก่ผู้อื่น

1. ลันตาตั้งใจเรียนหนังสือ
2. พิมชะมักเขม้นในการอ่านหนังสือสอบ
3. วิรุณช่วยครูพลละซ่อมแซมอุปกรณ์กีฬาของโรงเรียน
4. ศนิเชื่อฟังคำอบรมสั่งสอนของพ่อแม่

17.

E

ตัน : “เย็นนี้หลังเลิกเรียนเราไปตกปลา
กันไหม”
เก่ง : “.....”

จากข้อความนี้ ถ้านักเรียนเป็นเก่ง
นักเรียนจะพูดกับตันว่าอย่างไร

1. “ไปสิ ฉันกำลังเบื่่อย อยู่พอดีเลย”
2. “อย่าไปเลย มันบาปมากนะรู้ไหม เราไปเล่นฟุตบอลแทนดีกว่านะ”
3. “เราชวนเพื่อนไปกันหลายๆ คนดีกว่า จะได้จับปลาได้หลายตัว”
4. “น่าสนุกจัง แล้วเจอกันหลังเลิกเรียนนะ”

18.
D

จันทร์มีรูปร่างอ้วนกลมเหมือนลูกขนุน เธอจึงมักถูกเพื่อนล้อว่าหมูอ้วนอยู่เป็นประจำ แต่จันทร์ก็ไม่เคยถือโทษโกรธเพื่อน

จากข้อความนี้ นักเรียนคิดว่ากรกระทำของจันทร์ควรเป็นแบบอย่างในคุณธรรมข้อใด

1. เป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริต
2. เป็นผู้มีความมานะบากบั่น
3. เป็นผู้มีความละเอียดรอบคอบ
4. เป็นผู้ที่รู้จักควบคุมอารมณ์ตนเองได้

19.
C

ใครมีความอดทน (ขันติ) ตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา

1. จีบอดทนลอกการบ้านเพื่อนจนเสร็จทันเวลาที่กำหนดส่งพอดี
2. นุชอดทนดูการ์ตูนที่ตนเองชอบจนดึก
3. หยกอดทนไม่ได้ตอบเพื่อนเมื่อถูกเพื่อนแกล้งอยู่เสมอ
4. พาโชคอดทนเล่นวิดีโอเกมตั้งแต่เวลาเช้าจนถึงเวลาหัวค่ำ

20.
F

หากนักเรียนเห็นดอกไม้ในสวนสาธารณะกำลังออกดอกบานสะพรั่งสวยงามเต็มต้น เพื่อเป็นการแสดงความกตัญญูต่อชุมชน นักเรียนจะปฏิบัติตนอย่างไรให้เหมาะสมที่สุด

1. เด็ดดอกไม้แล้วนำไปมอบให้แก่ผู้นำชุมชน
2. ยืนมองดอกไม้อย่างชื่นชมและปล่อยให้ดอกไม้อยู่บนต้นเหมือนเดิม
3. รีบบอกเพื่อนๆ ให้มาช่วยกันเก็บดอกไม้เพื่อนำไปบูชาพระ
4. เก็บดอกไม้ไปปักแจกัน

21.
D

อันวาถือแก้วน้ำดื่มเข้าไปคุยโทรศัพท์ในตู้โทรศัพท์สาธารณะ แต่หลังจากที่เขาคุยธุระเสร็จแล้ว เขาก็ได้วางแก้วน้ำดื่มทิ้งไว้บนหลังตู้โทรศัพท์สาธารณะ

จากข้อความนี้ นักเรียนคิดว่ากระทำของอันวาเหมาะสมหรือไม่ เพราะเหตุใด

1. เหมาะสม เพราะเป็นหน้าที่ของคนเก็บขยะในชุมชนนั้น
2. เหมาะสม เพราะคนที่มาใช้ตู้โทรศัพท์สาธารณะคนต่อไปก็จะเก็บไปทิ้งเอง
3. ไม่เหมาะสม เพราะการดูแลรักษาความสะอาดในชุมชนเป็นหน้าที่ของทุกคนในชุมชนที่ต้องช่วยกันดูแลรักษา
4. ไม่เหมาะสม เพราะควรนำแก้วน้ำดื่มออกมาวางไว้นอกตู้โทรศัพท์สาธารณะ เพื่อให้คนเก็บขยะมองเห็นได้ชัด

22.
D

ข้อใด ไม่ใช่ผลดีจากการอาศัยอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม

1. ทำให้เพื่อนเกิดความนิยมชมชอบ
2. ทำให้ปลอดภัยจากโจรผู้ร้าย
3. ทำให้มีสุขภาพกายและสุขภาพใจที่ดี
4. ทำให้เกิดความสะดวกสบายในการเดินทาง

23.
D

ข้อใดคือลักษณะชุมชนที่อาศัยอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดี

1. มีร้านอินเทอร์เน็ตที่ทันสมัยหลายแห่ง
2. มีการจัดกิจกรรมนิมนต์พระสงฆ์มาเทศนาสั่งสอนผู้ที่อาศัยอยู่ในชุมชนทุกเช้า
3. มีสำนักเสียงโศคลากชื่อดังตั้งอยู่หลายสำนัก
4. มีห้างสรรพสินค้าที่หรูหราใหญ่โตตั้งอยู่

24. ข้อใดคือประโยชน์ที่ได้รับจากการเจริญสติ
อยู่เป็นประจำ

B

1. ช่วยป้องกันความผิดพลาดในการทำงานหรือปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ
2. ทำให้ได้รับการยกย่องชมเชยและเป็นที่ยอมรับนับถือของผู้อื่น
3. ทำให้ผู้ปฏิบัติเกิดความร่าเริงและมีฐานะที่มั่นคง
4. สร้างความมั่นใจให้กับตนเองว่ามีความสามารถมากกว่าผู้อื่น

25. เพราะเหตุใด เราจึงต้องเป็นผู้มีสติอยู่เสมอ

B

1. เพื่อให้ระลึกได้ว่ากำลังทำอะไรอยู่
2. เพื่อให้สามารถขบระลึกรถณะมีนเมาได้
3. เพื่อให้เกิดความน่าเชื่อถือต่อผู้พบเห็น
4. เพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีให้ผู้อื่นยกย่องชมเชย

26. ข้อใดไม่ใช่ประโยชน์ของพระไตรปิฎก

B

1. ทำให้ชาวพุทธมีหลักในการดำเนินชีวิตที่ถูกต้อง
2. ทำให้ชาวพุทธปฏิบัติตามคำสอนทางพระพุทธศาสนาได้อย่างถูกต้อง
3. ทำให้เกิดความเลื่อมใสศรัทธาในพระพุทธศาสนา
4. ทำให้สามารถนำหลักคำสอนในคัมภีร์มาใช้เปรียบเทียบกับหลักคำสอนของศาสนาอื่น

27. เพราะเหตุใด จึงต้องมีการทำสังคายนา
พระไตรปิฎก

B

1. เพื่อสร้างชื่อเสียงให้แก่พระพุทธศาสนา
2. เพื่อทำให้พระสงฆ์ได้เข้าถึงหลักคำสอนของพระพุทธเจ้ามากยิ่งขึ้น
3. เพื่อช่วยรักษาหลักคำสอนที่แท้จริงของพระพุทธศาสนา
4. เพื่อแสดงถึงความเป็นศาสนาที่ได้รับการพัฒนาและเจริญแล้ว

28. การให้ของใครเหมาะสมกับผู้รับมากที่สุด

C

1. น้ำฝนช้อนนมหวานมาเยี่ยมคุณป้าที่ป่วยเป็นโรคเบาหวาน
2. ชะเอมมอบสุราให้แก่คุณลุงในงานศพญาติผู้ใหญ่
3. อุ้มใจมาดูแลให้กำลังใจแก่น้องชายที่นอนป่วยอยู่ในโรงพยาบาล
4. ต้นอ้อบริจาคของเล่นที่พังแล้วของตนเองให้แก่มูลนิธิเด็ก

29. ใครมีลักษณะเป็นผู้ให้ที่ดี

D

1. ยุพินนำเงินที่เก็บได้ไปประกาศหาเจ้าของโดยหวังอยากจะได้รับรางวัลตอบแทน
2. นารีซื้อขนมมาให้คุณครูเพื่อหวังให้คุณครูให้คะแนนสอบมากกว่าเพื่อนคนอื่น
3. โกศลนำช่อดอกไม้มามอบให้แก่หัวหน้าเพื่อให้หัวหน้าเลื่อนตำแหน่งตนเอง
4. แววดาบริจาคเงินให้วัด เพื่อให้ทางวัดนำเงินมาใช้จ่ายในการบูรณะซ่อมแซมวัด

30. เมื่อนักเรียนต้องการให้เพื่อนในกลุ่มช่วยกัน
ทำรายงาน นักเรียนควรพูดกับเพื่อนอย่างไร
ให้ตรงตามหลักของพุทธศาสนสุภาษิตที่ว่า
“เปล่งวาจางามยังประโยชน์ให้สำเร็จ”

C

1. “เธอว่างมาก ก็มาช่วยกันทำรายงานสิ”
2. “เรามาช่วยกันทำรายงานกันดีกว่านะจะกลุ่มเราจะได้ทำงานเสร็จไวๆ”
3. “พวกเธอมาช่วยกันทำรายงานหน่อยซิฉันทำจนเหนื่อยแล้วนะ”
4. “พวกเธอหัดมีความรับผิดชอบกันบ้างนะรีบๆ มาช่วยกันทำรายงานได้แล้ว”

2. จากการศึกษาเกี่ยวกับหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา นักเรียนสามารถนำหลักอริยสัจ 4 ที่พระพุทธเจ้าทรงตรัสรู้มาใช้ในการดำเนินชีวิตได้อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

3. อ่านสถานการณ์ต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม

น้ำตาล : “พรุ่งนี้ฉันและครอบครัวจะเดินทางไปร่วมทำบุญทอดกฐินที่วัด
เพื่อนๆ คนใดอยากร่วมทำบุญก็เชิญนำเงินมาร่วมบริจาคได้นะจ๊ะ”

บัวบาน : “นี่เงินค่าขนมของฉัน ฉันบริจาคให้หมดเลยนะ
เป็นไงล่ะ ฉันบริจาคเงินเยอะกว่าคนอื่นเลย”

น้ำตาล : “ฉันว่าเธอไม่ควรนำเงินค่าขนมมาบริจาคจนหมดนะ
เธอควรแบ่งเงินไว้จำนวนหนึ่ง เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายของเธอบ้าง”

บัวบาน : “ไม่เป็นไรหรอก เดี่ยวฉันค่อยไปยืมเงินเพื่อนสนิทของฉันก็ได้”

จากบทสนทนานี้ นักเรียนคิดว่า การที่บัวบานนำเงินค่าขนมที่ได้มาบริจาคทำบุญจนหมด เป็นสิ่งที่เหมาะสมหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. อ่านสถานการณ์ต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม

E

ป้าแจ้ว : “นี่ล่ะ เงินทอนค่าขนมของหนู”

ต้นกล้า : “เอ๊ะ! คุณป้าทอนเงินให้ผมเกิน 10 บาท ครับ”

ป้าแจ้ว : “ขอบใจนะจ๊ะ เธอช่างเป็นเด็กดีจริงๆ ป้าแก่แล้วก็หลงๆ ลืมๆ แบบนี้ล่ะนะ”

ต้นกล้า : “ไม่เป็นไรครับ ใ้วันหลังผมจะมาอุดหนุนใหม่ นะครับ”

จากบทสนทนานี้ นักเรียนคิดว่า ต้นกล้าควรได้รับการยกย่องในคุณธรรมใด และผลที่ได้รับจากการมีคุณธรรมนี้ ทำให้เกิดผลอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5. หากชาวพุทธทุกคนมีความฝักใฝ่ในการศึกษาและค้นคว้าหลักธรรมคำสอนของพระไตรปิฎกอย่างลึกซึ้งจะทำให้เกิดผลดีอย่างไร

E

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 1

1. **ตอบ ข้อ 1.** เพราะคนไทยส่วนใหญ่นับถือพระพุทธศาสนาเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตมาตั้งแต่สมัยอดีตจนถึงปัจจุบัน จึงทำให้คนไทยมีวิถีชีวิตที่ผูกพันกับพระพุทธศาสนา เกิดความเชื่อและความศรัทธาในแนวทางทการปฏิบัติตนของพระพุทธศาสนา อันเป็นบ่อเกิดของรากฐานทางวัฒนธรรมไทย และส่งผลให้พระพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติไทย
2. **ตอบ ข้อ 4.** เพราะการที่คนไทยนับถือพระพุทธศาสนา จึงทำให้พระพุทธศาสนามีบทบาทและมีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตของคนไทยเป็นอย่างมาก โดยจะเห็นได้จากการปฏิบัติตามหลักธรรมคำสอนทางพระพุทธศาสนาที่ช่วยหล่อหลอมจิตใจของคนไทยให้เป็นคนดีมีคุณธรรม เช่น มีความกตัญญูกตเวทิตะ มีความเมตตา กรุณา มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความอ่อนน้อมถ่อมตน เป็นต้น
3. **ตอบ ข้อ 1.** เพราะวรรณคดีทางพระพุทธศาสนา เช่น ไตรภูมิพระร่วง มหาเวสสันดรชาดก เป็นต้น จะให้ข้อคิดและคติสอนใจในการดำเนินชีวิตแก่ชาวพุทธ
4. **ตอบ ข้อ 2.** เพราะการกราบและการไหว้ผู้ใหญ่ เป็นมรรยาทชาวพุทธที่แสดงออกถึงการประพฤติปฏิบัติตนด้วยกิริยาท่าทางที่สุภาพอ่อนน้อมถ่อมตน ซึ่งถือเป็นหน้าที่ของชาวพุทธอันควรพึงปฏิบัติ ดังนั้นการไหว้ผู้ใหญ่จึงเป็นมรรยาทชาวพุทธที่ควรปฏิบัติ
5. **ตอบ ข้อ 3.** เพราะการแห่เทียนพรรษาเป็นประเพณีที่สำคัญของชาวพุทธ ซึ่งเป็นประเพณีที่สืบทอดต่อกันมาตั้งแต่สมัยพุทธกาล โดยชาวพุทธจะนำเทียนพรรษามาถวายแด่พระภิกษุสงฆ์ที่อยู่จำพรรษาที่วัดเป็นเวลา 3 เดือน เพื่อให้พระสงฆ์ได้จุดให้แสงสว่างในช่วงเข้าพรรษา
6. **ตอบ ข้อ 1.** เพราะการวาดภาพจิตรกรรมฝาผนัง เกี่ยวกับพุทธประวัติทำให้ชาวพุทธได้ศึกษาและทราบถึงเรื่องราวความเป็นมาของพระพุทธเจ้าผู้ซึ่งเป็นศาสดาของพระพุทธศาสนา
7. **ตอบ ข้อ 4.** เพราะเมื่อเจ้าชายสิทธัตถะทรงออกผนวช พระองค์ทรงต้องการที่จะแสวงหาหนทางดับทุกข์ ซึ่งพระองค์ก็ทรงคิดว่าวิธีการบำเพ็ญทุกรกิริยา (การทรมานร่างกาย) จะช่วยสามารถทำให้หลุดพ้นจากความทุกข์ได้ จากนั้นพระองค์จึงทรงเริ่มปฏิบัติบำเพ็ญเพียรโดยการทรมานร่างกาย แต่ก็ไม่ทำให้พระองค์บรรลุผลสำเร็จ ดังนั้นพระองค์จึงทรงหันมาบำเพ็ญเพียรโดยการนั่งสมาธิบำเพ็ญภาวนาจนทำให้พระองค์ตรัสรู้ได้ในที่สุด
8. **ตอบ ข้อ 1.** เพราะเมื่อเจ้าชายสิทธัตถะได้เสวยข้าวมธุปายาสของนางสุชาดาแล้ว ทำให้พระองค์ทรงมีพลังกำลังในการบำเพ็ญเพียรโดยการนั่งสมาธิ จนในที่สุดพระองค์ตรัสรู้เป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

18. **ตอบ ข้อ 4.** เพราะการช่วยพ่อแม่ทำงานบ้านเป็นหน้าที่ของลูกที่ดีอันพึงปฏิบัติต่อพ่อแม่ ซึ่งตรงกับการปฏิบัติตนตามหลักสังคหวัตถุ 4 ว่าด้วยเรื่องการวางตนให้เหมาะสมกับฐานะ และมีความประพฤติที่เสมอดีอันเสมอปลาย (สมานัตตตา)
19. **ตอบ ข้อ 1.** เพราะทำให้ปลาบางชนิดสูญพันธุ์ได้ เนื่องจากไม่มีช่วงระยะเวลาในการให้ลูกปลาได้เจริญเติบโต ซึ่งส่งผลเสียต่อระบบนิเวศ
20. **ตอบ ข้อ 3.** เพราะการซ่อมแซมถนนที่ชำรุดในชุมชน เป็นการช่วยรักษาสาธารณสมบัติของชุมชนให้ดีขึ้น ส่งผลให้ผู้ที่ย้ายอยู่ในชุมชนเดินทางไปมาอย่างสะดวกสบาย
- ส่วนการเก็บขยะไปทิ้งลงในท่อระบายน้ำ จะทำให้ท่อระบายน้ำอุดตันได้
 - การจับปลาในช่วงฤดูที่ปลาวางไข่ จะทำให้ปลาในชุมชนสูญพันธุ์ได้
 - การเด็ดดอกไม้ในสวนสาธารณะถือเป็นการทำลายสาธารณสมบัติในชุมชน
21. **ตอบ ข้อ 3.** เพราะการให้ที่เหมาะสมต้องเป็นการให้ที่มีประโยชน์ต่อผู้รับ และตัวผู้ให้เองก็ต้องให้ด้วยความเต็มใจและไม่ทำให้ตนเองและผู้อื่นได้รับความเดือดร้อน ซึ่งการให้ทุนการศึกษาแก่นักเรียนที่เรียนดีแต่ยากจนนั้นถือเป็นการกระทำที่เหมาะสม เนื่องจากเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนโอกาสทางการศึกษาให้แก่นักเรียนที่มีฐานะยากจน ทำให้นักเรียนที่ได้รับเงินมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น
22. **ตอบ ข้อ 4.** เพราะการสวดมนต์ไหว้พระ จะช่วยทำให้จิตใจสงบ ไม่ฟุ้งซ่าน และมีสมาธิในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ หากเราปฏิบัติเป็นประจำ จะช่วยให้จิตใจผ่องใส นอนหลับสบาย ไม่ฝันร้าย นอกจากนี้หลังจากที่สวดมนต์ไหว้พระแล้ว เราควรที่จะแผ่เมตตาเพื่ออุทิศส่วนบุญส่วนกุศลไปให้แก่เจ้ากรรมนายเวรหรือผู้ที่ล่วงลับไปแล้ว
23. **ตอบ ข้อ 3.** เพราะเมื่อเราพบเห็นเงินหรือสิ่งของของผู้อื่นตกอยู่ เราไม่ควรเก็บของนั้นมาเป็นของของตนเอง เพราะจะทำให้เจ้าของเกิดความทุกข์ใจ ดังนั้นเราจึงควรนำเงินหรือสิ่งของนั้นส่งคืนเจ้าของ
24. **ตอบ ข้อ 1.** เพราะการที่คุณครูอบรมสั่งสอนให้นักเรียนรู้จักช่วยเหลือผู้อื่นนั้นจะทำให้เด็ก ๆ เติบโตขึ้นเป็นคนดีของสังคม
- การขายหมูที่ไม่สดให้แก่ลูกค้า นั้นเป็นการกระทำที่ไม่ซื่อสัตย์ต่อลูกค้า ถึงแม้จะขายในราคาถูก เพราะอาจทำให้ลูกค้าเกิดอาการเจ็บป่วยจากการกินเนื้อหมูนั้นได้
 - การที่หมอเลือกรักษาโรคเฉพาะคนไข้ที่มีฐานะดีนั้น เป็นการกระทำแสดงให้เห็นถึงความไม่มีจรรยาบรรณในอาชีพของตนเอง เพราะหมอควรรักษาคนไข้ทุกระดับไม่ว่าคนไข้คนไหนจะมีฐานะยากจนหรือร่ำรวย
 - การเรียกเก็บเงินรถบรรทุกที่ปล่อยควันดำ เพื่อนำเงินนั้นไปใช้จ่ายส่วนตัว เป็นการกระทำที่ไม่เหมาะสม เพราะถือเป็นการเบียดเบียนผู้อื่น ซึ่งสิ่งที่ผู้ปฏิบัติหน้าที่ควรกระทำ คือ ว่ากล่าวตักเตือนไม่ให้ผู้นั้นทำผิดกฎหมายอีก
- ดังนั้นในการประกอบอาชีพทุกอาชีพ เราควรคำนึงและยึดถือหลักคำสอนทางพระพุทธศาสนา ที่สอนให้มีความซื่อสัตย์สุจริต

25. **ตอบ ข้อ 3.** เพราะพระไตรปิฎกเป็นคัมภีร์ที่บันทึกและรวบรวมหลักคำสอนของพระพุทธเจ้าไว้ทั้งหมด จึงใช้เป็นแหล่งอ้างอิงหลักคำสอนทางพระพุทธศาสนา ซึ่งชาวพุทธสามารถศึกษาหลักธรรม คำสอนของพระพุทธเจ้าได้จากพระไตรปิฎกเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติตนให้พ้นจากความทุกข์ และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสงบสุข ส่วนคัมภีร์ที่เกิดจากพระวณะของพระเจ้านั้น ได้แก่ คัมภีร์อัลกุรอานของศาสนาอิสลาม และคัมภีร์ไบเบิลของศาสนาคริสต์
26. **ตอบ ข้อ 4.** เพราะหลักสังคหวัตถุ 4 ว่าด้วยเรื่องของสมานัตตา คือ การวางตนให้เหมาะสมกับฐานะ ซึ่งใน ฐานะที่เราเป็นลูกเราจึงควรปฏิบัติตนเป็นลูกที่ดี เช่น เชื่อฟังคำสั่งสอนของท่าน ใช้ถ้อยคำที่ไพเราะอ่อนหวานกับท่าน ตั้งใจศึกษาเล่าเรียน เป็นต้น ดังนั้นการที่ลัดดาไม่เชื่อฟังคำสอนของพ่อแม่และใช้วาจาที่ไม่สุภาพกับพ่อแม่ จึงถือเป็นการกระทำที่ไม่เหมาะสม
27. **ตอบ ข้อ 4.** เพราะศาสนาทุกศาสนาถึงแม้จะมีวิธีการปฏิบัติตนหรือขนบธรรมเนียมประเพณีที่แตกต่าง กันซึ่งขึ้นอยู่กับวัฒนธรรมของแต่ละศาสนา แต่ศาสนาทุกศาสนาล้วนมีจุดมุ่งหมายเดียวกัน คือ ต้องการสอนให้คนเป็นคนดี รักใคร่ปรองดองกัน มีน้ำใจไมตรีต่อกัน และละเว้นจากการ ทำความชั่วทั้งปวง
28. **ตอบ ข้อ 3.** เพราะการที่เราจะขอร้องให้ผู้อื่นทำอะไรให้ นั้น เราควรใช้ถ้อยคำที่สุภาพไพเราะอ่อนหวาน ส่งผลให้ผู้ฟังเกิดความรักใคร่เอ็นดูในตัวผู้พูด และทำให้ผู้พูดประสบผลสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับการปฏิบัติตนตามหลักมงคล 38 ว่าด้วยเรื่องการพูดจาไพเราะอ่อนหวาน
29. **ตอบ ข้อ 1.** เพราะการบริจาดสิ่งของที่ตนเองไม่ใช้แล้วแก่ผู้ที่เดือดร้อน เช่น เสื้อผ้า หนังสือ ของเล่น เป็นต้น เป็นการกระทำที่แสดงให้เห็นว่าผู้นั้นมีจิตใจที่เมตตาปรานี มีความเสียสละ และมีน้ำใจต่อผู้อื่น ทำให้ผู้รับเกิดความสุข ทำให้ผู้พบเห็นเกิดความรักใคร่ชื่นชม ไม่เป็นการเบียดเบียนตนเองและผู้อื่น หรือทำให้ตนเองและผู้อื่นได้รับความเดือดร้อน
30. **ตอบ ข้อ 1.** เพราะในการทำงานที่ต้องเกี่ยวข้องกับผู้อื่น งานจะสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีได้นั้น เราจะต้องอาศัย ความช่วยเหลือจากเพื่อนร่วมงานคนอื่นๆ การพูดจึงมีความสำคัญเป็นอย่างมาก เราจึงควรใช้ คำพูดและวาจาที่สุภาพในการพูดกับเพื่อนร่วมงาน เช่น การมอบหมายงานให้ใครทำงานอย่าง ใดอย่างหนึ่งให้ เราจึงควรใช้คำพูดที่ดี และน่าฟัง เพื่อให้ผู้ที่ได้รับมอบหมายงานจากเราตั้งใจ ทำงานให้สำเร็จ ดังนั้นจึงตรงกับพุทธศาสนสุภาษิตที่ว่า โมกฺโข กลฺยาณิยา สาธุ คือ การเปล่ง วาจามยังประโยชน์ให้สำเร็จ

1. **แนวตอบ** จากภาพเป็นการทำบุญตักบาตรซึ่งเป็นการประกอบศาสนพิธีอย่างหนึ่งของชาวพุทธ ที่ให้มีการถวายอาหารแด่พระสงฆ์ที่เป็นผู้สืบทอดและเผยแผ่พระพุทธศาสนาเพื่อให้ท่านมีกำลังในการสืบทอดและเผยแผ่ศาสนาครั้งต่อไป อีกทั้งการตักบาตรยังแสดงให้เห็นถึงอุปนิสัยที่ได้รับการหล่อหลอมมาจากหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา เช่น ความกตัญญูกตเวทีย เป็นต้น ดังนั้น การที่คนไทยส่วนใหญ่นับถือพระพุทธศาสนาตั้งแต่อดีต จึงได้รับการถ่ายทอดการปฏิบัติตนและอุปนิสัยเหล่านี้จนกลายมาเป็นวิถีชีวิตของคนไทยส่วนใหญ่ด้วย
2. **แนวตอบ** เราสามารถนำหลักทางสายกลางทางพระพุทธศาสนามาปรับประยุกต์ใช้ในการเรียนได้ เช่น ไม่หักโหมหรือเครื่องเครียดในการอ่านหนังสือจนเกินไป หรือไม่ควรปล่อยปละละเลยในการทบทวนบทเรียนจนเกินไป แต่เราควรหมั่นฝึกฝนและทบทวนบทเรียนอยู่เป็นประจำ ตามหลักมัชฌิมาปฏิปทาหรือหลักทางสายกลาง ซึ่งเป็นการปฏิบัติตนที่ไม่ตั้งจนเกินไปหรือไม่หย่อนจนเกินไป
3. **แนวตอบ** ไม่ให้เพื่อนลอกการบ้าน เพราะการให้เพื่อนลอกการบ้านนั้นเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้อง ซึ่งจะสร้างนิสัยที่ไม่ดีให้แก่เพื่อน ทำให้เพื่อนไม่รู้จักพยายามใช้ความสามารถของตนเองในการทำสิ่งต่างๆ ดังนั้นถ้าเพื่อนทำการบ้านไม่ได้ เราควรช่วยสอนหรืออธิบายให้ความรู้ในสิ่งที่เพื่อนไม่เข้าใจ จึงเป็นการช่วยเหลือที่ถูกต้องเหมาะสม
4. **แนวตอบ** ไม่เหมาะสม เพราะการประกาศรับสมัครคนในชุมชนมาช่วยบำเพ็ญสาธารณประโยชน์แก่ชุมชนของตนเองถือว่าเป็นสิ่งที่ดี อันแสดงถึงความกตัญญูกตเวทียต่อชุมชนของตนเอง แต่การติดแผ่นป้ายประกาศที่ตู้โทรศัพท์สาธารณะหรือการนำสีมาพ่นเขียนประกาศลงบนกำแพงวัด เป็นวิธีการที่ไม่เหมาะสม เพราะเป็นการทำลายทรัพย์สินหรือสาธารณสมบัติของส่วนรวม ดังนั้นหากต้องการติดประกาศข้อมูลต่างๆ ให้คนในชุมชนได้ทราบ จึงควรติดไว้ในสถานที่ที่ชุมชนจัดไว้ให้
5. **แนวตอบ** เพราะน้อยหน้าจะใช้ถ้อยคำที่สุภาพไพเราะอ่อนหวานพูดขอร้องฝักกาด ทำให้ฝักกาดเต็มใจช่วยเหลือตามที่น้อยหน้าขอร้อง

ตอนที่ 1

1. **ตอบ ข้อ 2.** เพราะการที่คนไทยนับถือพระพุทธศาสนา ทำให้นำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามาปฏิบัติในชีวิตประจำวันและช่วยในการหล่อหลอมจิตใจของชาวพุทธให้เป็นคนดี เช่น มีความเสียสละ ประโยชน์ส่วนตน เพื่อประโยชน์ส่วนรวม มีความกตัญญูกตเวทิต่อผู้มีพระคุณ มีความอ่อนน้อม ถ่อมตนต่อผู้อาวุโส เป็นต้น
2. **ตอบ ข้อ 2.** เพราะในงานสวดอภิรกรรมศพหรืองานศพจะมีการนิมนต์พระมาสวดในงาน เพื่อเป็นการอุทิศส่วนกุศลให้ผู้ตาย และเป็นการแสดงให้เห็นความจริงว่าทุกสิ่งย่อมไม่เที่ยงแท้ มีแตกดับไป เพื่อให้ผู้ที่ยังอยู่คลายโศกเศร้าไปได้ ดังนั้น ในงานศพจึงมีความเกี่ยวข้องกับพิธีกรรมทางพระพุทธศาสนา
3. **ตอบ ข้อ 4.** เพราะวัดเป็นสถาปัตยกรรมที่สร้างสรรค์จากความเลื่อมใสศรัทธาในพระพุทธศาสนา
4. **ตอบ ข้อ 4.** เพราะการสวดมนต์และนั่งสมาธิเป็นการปฏิบัติตนตามแนวทางหลักคำสอนทางพระพุทธศาสนา ซึ่งสอนให้ชาวพุทธรู้จักการบริหารจิตและเจริญปัญญา เพื่อทำให้จิตใจเกิดความสงบ ไม่ฟุ้งซ่าน
 - การเข้าร่วมพิธีศีลมหาสนิท เป็นประเพณีของศาสนาคริสต์ ซึ่งจะทำให้ผู้ที่นับถือศาสนาคริสต์ได้ระลึกถึงพระคุณของพระเจ้า
 - การเข้าฟังมิสซาในโบสถ์ทุกวันอาทิตย์ เป็นการปฏิบัติตนของผู้ที่นับถือศาสนาคริสต์ เพื่อเป็นการบูชาพระเจ้า
 - การถือศีลอด เป็นการปฏิบัติตามหลักศาสนพิธีของศาสนาอิสลาม ซึ่งจะทำให้ชาวมุสลิมงดเว้นจากการรับประทานอาหารและเครื่องดื่มทุกชนิด ตั้งแต่เวลาอรุณจนถึงเวลาพระอาทิตย์ตกดิน
5. **ตอบ ข้อ 3.** เพราะการยกมือไหว้เป็นมรรยาทชาวพุทธอันเกิดจากหลักธรรมคำสอนของพระพุทธศาสนา ที่สอนให้มีสัมมาคารวะต่อผู้ใหญ่
6. **ตอบ ข้อ 3.** เพราะวัดเป็นสถาปัตยกรรมไทยที่สะท้อนถึงเอกลักษณ์ไทย เนื่องจากผู้ที่สร้างวัดมีความศรัทธาในพระพุทธศาสนา จึงทุ่มเทแรงกายแรงใจ เพื่อให้วัดมีความงดงาม และแสดงเอกลักษณ์ของไทยในด้านลวดลายต่างๆ
7. **ตอบ ข้อ 1.** เพราะความเสียใจนั้นเป็นความทุกข์ทำให้เกิดความไม่สบายใจและเศร้าหมอง ซึ่งความทุกข์นั้นมีสาเหตุมาจากความอยาก (ตัณหา)
8. **ตอบ ข้อ 1.** วัน 15 ค่ำ เดือน 8 เป็นวันอาสาฬหบูชา ซึ่งมีเหตุการณ์สำคัญเกิดขึ้น คือ พระพุทธเจ้าทรงแสดงเทศนาโปรดปัญจวัคคีย์ จนทำให้พระอัญญาโกณฑัญญะได้ดวงตาเห็นธรรม และขอบวชในที่สุด จึงทำให้พระพุทธศาสนาเกิดพระสงฆ์องค์แรกของโลก และมีพระรัตนตรัยครบองค์ 3 คือ พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์

9. **ตอบ ข้อ 2.** เพราะการที่เราอ่านหนังสือโดยไม่หยุดพักติดต่อกันเป็นเวลานานทำให้ร่างกายเกิดความเหนื่อยล้าและเกิดโทษต่อร่างกายได้ เช่น ปวดศีรษะ สายตาเสีย เป็นต้น ดังนั้นเราจึงควรอ่านหนังสือในระยะเวลาที่เหมาะสม และควรหยุดพักสายตาจากการอ่านหนังสือบ้าง
10. **ตอบ ข้อ 1.** เพราะเมื่อเราพบกับความทุกข์ เราควรรหาสาเหตุที่ทำให้เกิดทุกข์ก่อนว่ามีสาเหตุมาจากอะไร แล้วจึงคิดหาวิธีการแก้ไขให้พ้นทุกข์ จากนั้นจึงลงมือปฏิบัติเพื่อทำให้หลุดพ้นจากความทุกข์
11. **ตอบ ข้อ 1.** เพราะการให้ว้พระสงฆ์เฉพาะที่ตนเองศรัทธานั้น เป็นการแสดงถึงการไม่ให้ความเคารพต่อพระรัตนตรัยเนื่องจากพระสงฆ์เป็นองค์ประกอบหนึ่งในพระรัตนตรัยซึ่งทำหน้าที่เป็นผู้เผยแผ่หลักคำสอนแก่ชาวพุทธอีกทั้งยังเป็นผู้สืบทอดพระพุทธศาสนาด้วย ดังนั้นชาวพุทธทุกคนจึงควรแสดงความเคารพพระสงฆ์ทุกรูป ไม่เจาะจงเฉพาะว่าเป็นพระสงฆ์ที่ตนเองชอบเท่านั้น
12. **ตอบ ข้อ 4.** เพราะการสวดมนต์ให้ว้พระเป็นการปฏิบัติที่แสดงออกถึงความเคารพและศรัทธาต่อพระธรรมซึ่งเปรียบเสมือนตัวแทนของพระพุทธเจ้า
13. **ตอบ ข้อ 3.** เพราะการไม่รังแกหรือไม่เบียดเบียนชีวิตของสัตว์ทุกชนิด เป็นการปฏิบัติตามศีลข้อ 1 เนื่องจากเราไม่ควรไปทำร้ายสัตว์ที่มีชีวิตให้ได้รับความเจ็บปวดหรือได้รับความเดือดร้อน ส่วนการไม่ดื่มสุรา (ศีลข้อ 5) การไม่จับปลา (ศีลข้อ 1) และการไม่พูดโกหก (ศีลข้อ 1) เป็นการปฏิบัติตามศีล 5 ซึ่งถือเป็นการละเว้นจากการทำความชั่ว และควรปฏิบัติเป็นประจำ
14. **ตอบ ข้อ 4.** เพราะการนำลูกแมวมาเลี้ยงไว้ในบ้าน เป็นการกระทำที่แสดงออกถึงความเมตตาปราณีต่อสัตว์ มีความปรารถนาดีอยากช่วยเหลือสัตว์ให้มีอาหารและที่อยู่อาศัย
15. **ตอบ ข้อ 4.** เมื่อเพื่อนมีความทุกข์ใจ เราควรให้คำแนะนำหรือคำปรึกษา และปลอบโยนเพื่อนด้วยถ้อยคำที่สุภาพไพเราะอ่อนหวาน พูดด้วยถ้อยคำที่เป็นประโยชน์ทั้งต่อตัวนักเรียนเองและเพื่อน พูดด้วยความจริงใจ พูดด้วยจิตเมตตา และปรารถนาดีต่อเพื่อน เพื่อเป็นการให้กำลังใจและให้เพื่อนเกิดความสบายใจ สิ่งที่นักเรียนไม่ควรปฏิบัติเมื่อเพื่อนของนักเรียนเกิดความทุกข์ เช่น ไม่ควรพูดตอกย้ำซ้ำเติมเพื่อนเมื่อเพื่อนทำผิดพลาดหรือพูดส่อเสียดเหน็บแนม เป็นต้น เพราะจะยิ่งทำให้เพื่อนเสียใจมากขึ้น ซึ่งตรงกับหลักมงคล 38 ว่าด้วยเรื่อง การพูดจาไพเราะอ่อนหวาน
16. **ตอบ ข้อ 4.** เพราะการช่วยเหลือครูพละซ่อมแซมอุปกรณ์กีฬา นั้น เป็นการบำเพ็ญประโยชน์เพื่อส่วนรวม ซึ่งอุปกรณ์กีฬาที่ซ่อมแซมเหล่านี้จะช่วยสร้างประโยชน์ให้แก่นักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนได้ใช้ในการเรียน ดังนั้น ตรงกับหลักอรรถ 3 ว่าด้วยเรื่องปรีตละ หมายถึง การสร้างประโยชน์เพื่อส่วนรวมหรือการบำเพ็ญประโยชน์เพื่อส่วนรวม ส่วนข้ออื่นๆ เป็นการสร้างประโยชน์ให้แก่ตนเอง
17. **ตอบ ข้อ 2.** การที่ต้นชวนเพื่อนไปตกปลานั้น ถือเป็นการชักชวนเพื่อนให้ทำผิดหลักเบญจศีลข้อ 1 ว่าด้วยเรื่อง การไม่รังแกสัตว์หรือเบียดเบียนชีวิตผู้อื่น ทำให้ผู้อื่นได้รับความเดือดร้อน ซึ่งการที่เก่งเลือกที่จะปฏิเสธเพื่อนแล้วหากิจกรรมอื่นทำแทน เพราะรู้ว่าการตกปลาเป็นบาป จึงถือเป็นการกระทำที่ถูกต้อง

18. **ตอบ ข้อ 4.** เพราะเมื่อเราถูกเพื่อนล้อ แล้วเราไม่คิดโกรธเคืองเพื่อนนั้น แสดงให้เห็นว่าเรารู้จักข่มใจตนเอง สามารถควบคุมอารมณ์และบังคับตนเองได้ ซึ่งตรงกับหลักขรรยาวาธรรม 4 ได้แก่ ทมะ ว่าด้วยเรื่องการรู้จักข่มใจ การอยู่กับผู้อื่นในสังคมอาจมีการกระทบกระทั่งกันบ้าง เราจึงควรรู้จักข่มใจเอาไว้ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการทะเลาะวิวาทขึ้นได้
19. **ตอบ ข้อ 3.** เพราะการที่เราไม่โต้ตอบเพื่อนเมื่อถูกเพื่อนแกล้ง แสดงให้เห็นว่าเรามีคุณธรรมในเรื่องขันติ มีความอดทนต่อความขุ่นเคืองใจ รู้จักระงับอารมณ์ตนเองและสามารถควบคุมอารมณ์ตนเองได้ ทำให้จิตใจไม่ขุ่นมัว และไม่นำมาซึ่งการผูกอาฆาตพยาบาทต่อกัน
20. **ตอบ ข้อ 2.** เพราะดอกไม้ในสวนสาธารณะนั้นถือเป็นสาธารณสมบัติที่เราสามารถที่จะชื่นชมความสวยงามได้ แต่เราจะต้องไม่ทำลายดอกไม้ให้เกิดความเสียหาย หรือไม่ควรนำมาเก็บไว้เป็นเจ้าของ และช่วยกันดูแลรักษาให้ดอกไม้อยู่คู่กับชุมชนไปนานๆ
21. **ตอบ ข้อ 3.** เพราะการที่เราไม่นำขยะไปทิ้งลงในถังขยะ เป็นการกระทำที่ไม่เหมาะสมเพราะทำให้ชุมชนเกิดความสกปรก ไม่น่าดู และอาจเป็นแหล่งแพร่เชื้อโรคในชุมชนได้ ดังนั้น สมาชิกทุกคนในชุมชนจึงต้องมีหน้าที่ในการช่วยกันดูแลรักษาความสะอาดชุมชนของตนเองให้เกิดความน่าอยู่ ซึ่งแสดงถึงการมีความกตัญญูกตเวทีต่อชุมชนของตนเอง
22. **ตอบ ข้อ 1.** เพราะการอาศัยอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดีเป็นการอยู่ในที่ที่เหมาะสม ไม่เป็นพิษเป็นภัยแก่สุขภาพกายและสุขภาพใจ ทำให้เกิดความสะอาดสบายในสิ่งต่างๆ อีกทั้งยังปลอดภัยจากอันตรายโจรผู้ร้าย ซึ่งตรงกับหลักมงคล 38 ว่าด้วยเรื่องการอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดี
23. **ตอบ ข้อ 2.** เพราะการที่ชุมชนมีการนิมนต์พระสงฆ์มาแสดงเทศนาธรรมและอบรมสั่งสอนคนในชุมชนทำให้เกิดการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรม เพื่อสร้างจิตสำนึกที่ดีให้แก่คนในชุมชน ซึ่งช่วยให้อันตรายที่อาจเกิดขึ้นน้อยลง
24. **ตอบ ข้อ 1.** เพราะการที่เราหมั่นฝึกเจริญสติอยู่เป็นประจำนั้น เป็นการฝึกสติให้กับตนเอง เพื่อป้องกันความผิดพลาดที่อาจเกิดจากการทำงานหรือการทำกิจกรรมต่างๆ
25. **ตอบ ข้อ 1.** เพราะการมีสติ จะทำให้เราสามารถระลึกได้ว่ากำลังทำอะไรอยู่ สิ่งที่ทำอยู่นั้นเป็นสิ่งที่ถูกต้องหรือไม่ถูกต้อง ทำให้เกิดความตื่นตัวและไม่ให้พลังเพลอหรือสามารถควบคุมอารมณ์ตนเองได้เป็นอย่างดีและมีสมาธิในการทำกิจกรรมต่างๆ ซึ่งช่วยทำให้งานที่ทำมีความผิดพลาดน้อยหรือช่วยป้องกันอันตรายที่อาจจะเกิดจากความประมาทเลินเล่อได้
26. **ตอบ ข้อ 4.** เพราะพระไตรปิฎกเป็นคัมภีร์ที่บันทึกคำสอนของพระพุทธเจ้าจึงมีประโยชน์ต่อชาวพุทธ เช่น ทำให้ชาวพุทธเข้าใจในหลักคำสอนของพระพุทธศาสนามากยิ่งขึ้น ทำให้มีแนวทางการปฏิบัติตนในการดำเนินชีวิตที่ถูกต้อง ทำให้เกิดความเลื่อมใสศรัทธาในพระพุทธศาสนา และช่วยให้พระพุทธศาสนาเกิดความยั่งยืน ดังนั้นการนำหลักคำสอนในคัมภีร์ทางพระพุทธศาสนามาเปรียบเทียบกับคำสอนของศาสนาอื่นเป็นสิ่งไม่เหมาะสม เนื่องจากจะทำให้เกิดความแตกแยกได้

27. **ตอบ ข้อ 3.** เพราะการที่ให้พระสงฆ์ได้ร่วมกันทำการสังคายนาพระไตรปิฎกนั้น มีจุดประสงค์เพื่อรักษาคำสอนที่แท้จริงของพระพุทธเจ้าให้คงอยู่ และทำให้พุทธศาสนิกชนปฏิบัติตามคำสอนได้อย่างถูกต้อง ส่งผลให้ดำเนินชีวิตอย่างมีความสุข
28. **ตอบ ข้อ 3.** เพราะการไปดูแลและให้กำลังใจแก่น้องชายเป็นการกระทำที่แสดงออกถึงความเมตตากรุณาต่อผู้รับอย่างเหมาะสม เนื่องจากการช่วยเหลือผู้ที่เดือดร้อนเหมาะกับโอกาสของผู้รับ ทำให้ผู้ให้และผู้รับเกิดความอึดอเมใจ ซาบซึ้งใจต่อกัน
29. **ตอบ ข้อ 4.** เพราะการบริจาคเงินให้แก่วัดเพื่อนำไปใช้จ่ายในการบูรณะซ่อมแซมวัด ถือเป็น การให้ด้วยใจที่บริสุทธิ์ ให้โดยไม่หวังผลตอบแทนใดๆ ทั้งสิ้น ส่วนการให้ในข้ออื่นๆ เป็นการให้ที่หวังผลตอบแทนจากการให้ เช่น ต้องการให้ตนเองเป็นคนมีชื่อเสียงหรือได้รับการชื่นชมจากคนในสังคม การอยากได้รางวัลตอบแทนจากการให้ เป็นต้น
30. **ตอบ ข้อ 2.** เพราะพุทธศาสนสุภาษิตที่ว่า *เปล่งวาจาจางมยังประโยชน์ให้สำเร็จ* สอนให้รู้ว่าในการทำงานนั้น จะต้องมีการเกี่ยวข้องกับผู้อื่น ดังนั้นการพูดจึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างมากที่จะทำให้งานนั้นสำเร็จ ลุล่วงไปได้ด้วยดี ซึ่งในการพูดให้เพื่อนทำรายงานก็เช่นกัน เราควรพูดจาด้วยถ้อยคำที่ไพเราะ อ่อนหวาน เพราะจะทำให้ผู้ฟังเกิดความรักใคร่เอ็นดูในตัวผู้พูด จนเป็นผลให้เกิดความสำเร็จลุล่วง ซึ่งหากเราพูดดูถูกหรือพูดบั่นทอนความรู้สึกของผู้ฟัง ก็จะมีส่งผลให้ผู้ฟังไม่อยากทำงาน ทำให้งานไม่ประสบผลสำเร็จ

1. **แนวตอบ** ประเพณีบวช เป็นประเพณีทางพระพุทธศาสนาที่กำหนดให้ ชายไทยที่มีอายุครบ 20 ปีบริบูรณ์ จะเข้าพิธีอุปสมบท เพื่อศึกษาหลักธรรมคำสอนทางพระพุทธศาสนาให้เข้าใจถ่องแท้และสามารถ นำมาใช้ในการดำเนินชีวิตได้อย่างถูกต้องเหมาะสม นอกจากนี้ การบวชยังเป็นประเพณีที่แสดง ถึงความกตัญญูต่อบุพการี โดยเฉพาะอย่างยิ่ง พ่อแม่จะได้บุญกุศลมากจากการบวชของลูก อีกทั้งยังเป็นการสืบทอดและรักษาพระพุทธศาสนาไว้ให้ดำรงอยู่ต่อไป
2. **แนวตอบ** หลักอริยสัจ 4 เป็นหลักปฏิบัติที่ทำให้หลุดพ้นจากความทุกข์ ซึ่งเมื่อหากเราต้องเผชิญกับปัญหา หรืออุปสรรคต่างๆ ที่ทำให้เกิดความทุกข์ เราก็สามารถนำหลักธรรมนี้มาใช้ในการดำเนินชีวิตได้ โดยพิจารณา ดังนี้
 - รู้ทุกข์ คือ รู้ว่าสิ่งที่เกิดขึ้นกับเราคืออะไร เช่น ความไม่สบายกาย ความไม่สบายใจ เป็นต้น
 - รู้สาเหตุของทุกข์ คือ รู้ว่าอะไรที่เป็นเหตุให้เกิดความไม่สบายกาย ไม่สบายใจ
 - รู้ความดับทุกข์ คือ รู้สิ่งที่จะทำให้เกิดความสบายใจ สบายกาย
 - รู้ข้อปฏิบัติที่ทำให้หลุดพ้นทุกข์ คือ รู้วิธีทำให้ความไม่สบายกาย ไม่สบายใจหมดไป
3. **แนวตอบ** ไม่เหมาะสม เพราะการนำเงินค่าขนมมาบริจาคทำบุญจนหมดนั้นถือเป็นการเบียดเบียนตนเอง ทำให้ตนเองและผู้อื่นได้รับความเดือดร้อน เพราะไม่มีเงินในการใช้จ่ายได้ จนต้องไปหยิบยืมจาก เพื่อนคนอื่นๆ ทำให้ผู้อื่นได้รับความเดือดร้อน นอกจากนี้การทำบุญควรทำด้วยใจบริสุทธิ์ไม่ควร ทำบุญโดยหวังผลตอบแทน หรือทำเพื่อหวังได้รับคำชื่นชมจากผู้อื่น
4. **แนวตอบ** การที่ต้นกล้านำเงินทอนมาคืนแม่ค้านั้น แสดงให้เห็นว่าต้นกล้ามีนิสัยไม่คดโกง มีความซื่อตรง ไม่เห็นแก่ตัว และไม่เอาเปรียบผู้อื่น ซึ่งตรงกับคุณธรรมในเรื่องการเป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริต ซึ่งหากเราทุกคนมีความซื่อสัตย์สุจริตแล้ว ก็จะเกิดผลดีหรือเกิดประโยชน์ ดังนี้
 1. ทำให้มีความเจริญก้าวหน้าและประสบความสำเร็จในหน้าที่การงาน เพราะเป็นคนที่เชื่อถือได้และเป็นที่ยอมรับจากผู้อื่น
 2. เสริมสร้างให้ตนเองเป็นคนกล้าหาญ กล้าทำในสิ่งที่ถูกต้อง
 3. เป็นคนที่เปิดเผยจริงใจทั้งต่อตนเองและผู้อื่น
 4. ทำให้ดำเนินชีวิตอย่างมีความสุข
5. **แนวตอบ** หากชาวพุทธทุกคนมีความใส่ใจในการที่จะเรียนรู้ในหลักธรรมคำสอนของพระไตรปิฎกแล้ว จะช่วยให้ชาวพุทธเข้าใจในหลักธรรมคำสอนทางพระพุทธศาสนามากยิ่งขึ้น ทำให้มีความรู้ความ เข้าใจในคำสอนของพระพุทธเจ้าอย่างถ่องแท้ ส่งผลให้เกิดความเลื่อมใสศรัทธาในพระพุทธศาสนา และสามารถนำหลักปฏิบัติมาใช้ในการดำเนินชีวิตได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

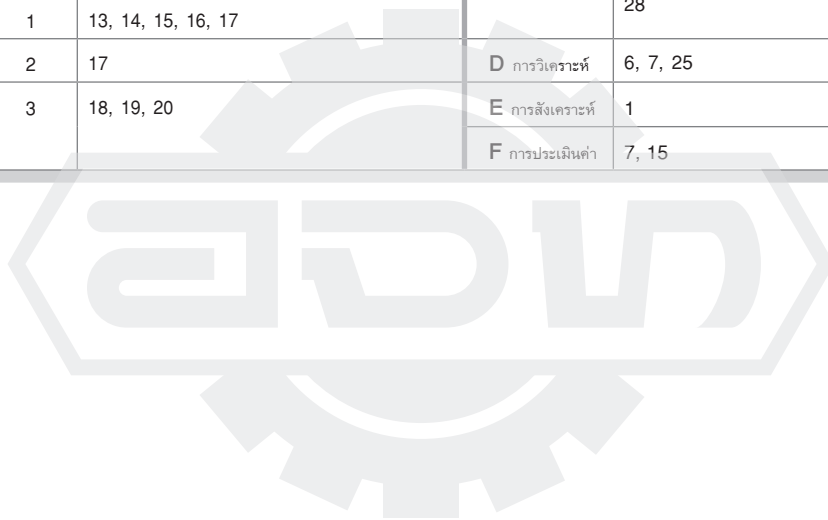
ตารางวิเคราะห์แบบทดสอบ

ภาคเรียนที่ 2

ชุดที่	ตารางวิเคราะห์มาตรฐานตัวชี้วัด			ตารางวิเคราะห์ระดับพฤติกรรมความคิด		
	มาตรฐาน	ตัวชี้วัด	ข้อของแบบทดสอบที่สัมพันธ์กับตัวชี้วัด	ระดับพฤติกรรมความคิด	ข้อของแบบทดสอบที่สัมพันธ์กับระดับพฤติกรรมความคิด	รวม
1	ส 1.1	3	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10	A ความรู้ความจำ	-	-
		6	21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30	B ความเข้าใจ	4, 6, 7, 12, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 25, 26, 28	14
		7	11, 12			
	ส 1.2	1	13, 14, 15, 16, 17	C การนำไปใช้	2, 5, 13, 14, 24	5
		2	18	D การวิเคราะห์	1, 8, 9, 11, 22, 23, 27, 29, 30	9
		3	19, 20	E การสังเคราะห์	10	1
2	ส 1.1	3	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10	A ความรู้ความจำ	-	-
		6	21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30	B ความเข้าใจ	5, 8, 9, 11, 16, 17, 18, 19, 23, 24, 27, 30	12
		7	11, 12	C การนำไปใช้	2, 3, 4, 10, 12, 13, 14, 20, 21, 22, 26, 28	12
	1	13, 14, 15, 16, 17				
	ส 1.2	2	17	D การวิเคราะห์	6, 7, 25	3
		3	18, 19, 20	E การสังเคราะห์	1	1
			F การประเมินค่า	7, 15	2	

แบบทดสอบ

โครงการบูรณาการ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ชุดที่ 1

ชื่อ นามสกุล

เลขประจำตัวสอบ โรงเรียน

สอบวันที่ เดือน พ.ศ.

โครงการวัดและประเมินผล บริษัท อักษรเจริญทัศน์ อจท. จำกัด

ตอนที่ 1

1. แบบทดสอบฉบับนี้มีทั้งหมด 30 ข้อ 30 คะแนน
2. ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

คะแนนที่ได้

คะแนนเต็ม
30

1. การกระทำของบุคคลใดตรงกับคุณธรรมที่ว่า “ผู้มีศีลแม้มีชีวิตอยู่เพียงวันเดียวยังประเสริฐกว่าผู้ทำโจรกรรมที่ไม่มีศีลแม้มีชีวิตอยู่นานถึง 100 ปี”

1. วีระชื่อของขวัญวันเกิดราคาแพงให้แม่
2. มานพบบริจาคเงินจำนวนมากให้แก่มูลนิธิ
3. สมใจให้เพื่อนลอกการบ้านในตอนเช้าทุกวัน
4. กมลนำเงินที่เก็บได้ไปส่งคืนเจ้าของ

2. “สมเด็จพระพุฒาจารย์(โต พรหมรังสี) บรรพชาเป็นสามเณรเมื่ออายุ 12 ปี ท่านตั้งใจศึกษาพระธรรมวินัยและภาษาบาลี เพื่อให้สามารถอ่านพระไตรปิฎกได้”

จากข้อความนี้ นักเรียนสามารถนำคุณธรรมที่ได้รับมาใช้ในการดำเนินชีวิตได้อย่างไร

1. รู้จักเสียสละประโยชน์แก่บ้านเมือง
2. ใฝ่รู้ใฝ่เรียนในการศึกษาเล่าเรียน
3. กตัญญูรู้คุณต่อบิดามารดา
4. มีเมตตากรุณาต่อผู้อื่น

3. F

อันตัวข้าชื่อว่าพระยาดาก
ทนทุกข์ยากภูษาติพระศาสนา
ถวายเป็นดินให้เป็นพุทธบูชา
แต่ศาสนาสมณะพระพุทธโคดม

จากบทกลอน การที่สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจตามข้อความที่ยกมา ส่งผลต่อศาสนาในชาติไทยอย่างไร

1. พระพุทธศาสนามีความเจริญรุ่งเรืองเป็นอย่างมาก
2. คนไทยได้รับอิสรภาพและเสรีภาพในระบอบถือศาสนา
3. ทำให้ชาวต่างชาติหันมานับถือพระพุทธศาสนาเพิ่มมากขึ้น
4. คนไทยที่นับถือศาสนาต่างกันสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุข

ความรู้	ความจำ	ความเข้าใจ	การนำไปใช้	การวิเคราะห์	การสังเคราะห์	การประเมินค่า
A	B	C	D	E	F	

แบบทดสอบ

โครงการบูรณาการ

4. ความเสียสละเป็นคุณธรรมสำคัญของการอยู่ร่วมกันอย่างไร

B

1. เพื่อให้ผู้พบเห็นเกิดความชื่นชมยินดี
2. เพื่อให้ประเทศชาติมีเศรษฐกิจที่มั่นคง
3. เพื่อให้คนในสังคมอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข
4. เพื่อให้คนในชุมชนมีฐานะความเป็นอยู่ดีขึ้น

5. พระราชกรณียกิจในการกอบกู้เอกราชของสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติตนตามข้อใด

C

1. พุดจาไฟระอาอ่อนหวานต่อผู้อื่น
2. ประกอบอาชีพด้วยความซื่อสัตย์สุจริต
3. มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อผู้อื่น
4. เสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม

6. เพราะเหตุใดจึงได้มีการนำชาดกมาใช้ในการประกอบการสอนธรรมแก่ประชาชน

B

1. ทำให้ผู้ฟังเข้าใจในธรรมะง่ายขึ้น
2. ให้ประชาชนเกิดจินตนาการที่กว้างไกล
3. ให้พระสงฆ์เทศนาธรรมได้รวดเร็วขึ้น
4. เป็นแบบอย่างให้ศาสนาอื่นนำไปใช้

7. การที่เรามีสติปัญญาที่ในทางธรรมจะส่งผลต่อการดำเนินชีวิตของเราอย่างไร

B

1. ทำให้แก้ไขปัญหาหรืออุปสรรคต่างๆ ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม
2. ทำให้สามารถนำความรู้ที่มีอยู่มาใช้ในการเอาเปรียบผู้อื่นได้
3. ทำให้เกิดความมั่นคงทางฐานะและเกิดความมั่นใจในการดำเนินชีวิต
4. ทำให้เป็นที่เคารพนับถือและได้รับการยอมรับจากผู้ที่ต่อยกว่า

8. หากนักเรียนเห็นเพื่อนตกน้ำ และร้องขอความช่วยเหลืออยู่ในวัยของนักเรียน ควรจะมีวิธีแก้ไขปัญหาวาดอย่างไรให้เหมาะสมที่สุด

F

1. รีบกระโดดลงไปช่วยเพื่อนทันที
2. วิ่งหนีไปจากบริเวณนั้นอย่างรวดเร็ว
3. ตะโกนร้องขอความช่วยเหลือจากผู้ใหญ่
4. บอกให้เพื่อนคนอื่นลงไปช่วยเพื่อนที่ตกน้ำ

9. หากเราไม่ตกอยู่ในอำนาจของความโลภ เหมือนกับหัวหน้าเกวียนที่มีความพอเพียงในทรัพย์สินที่ตนเองได้รับจากต้นไทร จะส่งผลต่อตนเองอย่างไรมากที่สุด

D

1. ทำให้ได้รับการยกย่องจากผู้พบเห็น
2. ทำให้รู้จักการดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง
3. ทำให้มีสิ่งศักดิ์สิทธิ์คอยดูแลปกป้องรักษา
4. ทำให้การทำงานประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย

10. ถ้านักเรียนอยากได้ดินสอเหมือนกับดินสอของเพื่อน แต่ดินสอของตนเองยังใช้งานได้อยู่ นักเรียนควรทำอย่างไรจึงจะเหมาะสมมากที่สุด

C

1. ขอซื้อดินสอจากเพื่อนในราคาถูก
2. บอกให้แม่ซื้อดินสอแท่งใหม่ให้
3. เก็บรวบรวมเงินเพื่อนำไปซื้อดินสอที่อยากได้
4. ใช้งานดินสอแท่งเดิมจนหมด แล้วจึงค่อยซื้อแท่งใหม่ตามที่อยากได้

11.
D

ในวันสำคัญทางศาสนา ยอเซฟและครอบครัวของเขาจะเดินทางไปประกอบพิธีทางศาสนาที่โบสถ์ เขาได้พบกับบาทหลวงและหลังจากที่ประกอบพิธีเสร็จแล้ว บาทหลวงก็ได้มอบสร้อยไม้กางเขนให้แก่เขาเพื่อเป็นที่ระลึก

นักเรียนคิดว่ายอเซฟนับถือศาสนาใด

1. ศาสนาคริสต์
2. ศาสนาอิสลาม
3. พระพุทธศาสนา
4. ศาสนาพราหมณ์-ฮินดู

12.
B

การปฏิบัติตนในข้อใด *ไม่เหมาะสม*

1. ถอดรองเท้าก่อนเข้าโบสถ์
2. นำสิ่งของของวัดมาเก็บไว้เป็นที่ระลึก
3. เก็บขยะบริเวณลานวัดไปทิ้งลงในถังขยะ
4. แต่งกายสุภาพไปประกอบศาสนพิธีที่วัด

13.
C

การต้อนรับแขกในข้อใด *แตกต่าง* จากข้ออื่น

1. พูดคุยกับแขกด้วยถ้อยคำอ่อนหวาน
2. ยกมือไหว้แขกแล้วกล่าวคำว่า “สวัสดี”
3. ทักทายแขกด้วยใบหน้านัยยิ้มแย้มแจ่มใส
4. นำน้ำดื่มมาให้แขกระหว่างรอเจ้าของบ้าน

14.
C

ใครปฏิบัติตนต่อพระสงฆ์ได้เหมาะสมที่สุด

1. สมภพพูดหยอกล้อกับพระสงฆ์อย่างสนุกสนาน
2. นุสบาสนทนากับพระสงฆ์โดยใช้สรรพนามเรียกแทนตนเองว่า “ดิฉัน”
3. ยงยุทธนั่งกอดอกสนทนากับพระสงฆ์อย่างสุภาพเรียบร้อย
4. นงนุชสนทนาธรรมกับพระสงฆ์ตามลำพังสองต่อสองในกุฏิ

15.
B

การถวายสิ่งของแด่พระสงฆ์ที่ถูกต้องควรปฏิบัติอย่างไร

1. ถวายเงินจำนวนมากแด่พระสงฆ์ที่จำพรรษาอยู่ที่วัดยากจน
2. ถวายยารักษาโรคแด่พระสงฆ์ที่อาพาธ
3. ถวายเครื่องดื่มชูกำลังแด่สามเณร
4. ถวายรถยนต์คันหรูแด่เจ้าอาวาส

16.
B

ข้อใดกล่าวถึงการอาราธนาศีล *ไม่ถูกต้อง*

1. การอาราธนาศีลเป็นการขอให้พระสงฆ์ให้ศีลแก่เรา
2. การกล่าวอาราธนาศีลควรกล่าวก่อนเริ่มประกอบพิธีกรรมทางศาสนา
3. การอาราธนาศีลจะส่งผลทำให้ผู้เข้าร่วมศาสนพิธีเป็นผู้ที่มีอิทธิฤทธิ์มาก
4. การที่ผู้อาราธนาศีลกล่าว “อามะ ภันเต” แสดงถึงการยอมรับพระรัตนตรัยเป็นที่พึ่ง

17.
B

การสมาทานศีลมีจุดประสงค์อย่างไร

1. เพื่อรับเอาศีลที่ขอมาปฏิบัติตาม
2. เพื่อให้พระสงฆ์ได้รับความนับถือ
3. เพื่อให้เกิดความสามัคคีในหมู่ชาวพุทธ
4. เพื่อให้เกิดความมั่นคงในพระพุทธศาสนา

18.
B

ถ้าเราตั้งใจในการสมาทานศีลในข้อ 2

แสดงว่าเราต้องละเว้นจากการกระทำในข้อใด

1. ไม่ฆ่าสัตว์ตัดชีวิต
2. ไม่พูดโกหกหรือพูดจาไม่สุภาพ
3. ไม่ดื่มสุราหรือของมึนเมาที่เป็นโทษต่อร่างกาย
4. ไม่หยิบของของผู้อื่นไปใช้ก่อนที่จะได้รับอนุญาตจากเจ้าของ

19. เพราะเหตุใดชาวพุทธจึงควรเข้าพิธีแสดงตนเป็นพุทธมามกะ

1. เพื่อให้ฐานะความเป็นอยู่ดีขึ้น
2. เพื่อให้มีผู้เคารพนับถือมากมาย
3. เพื่อให้ยึดมั่นในหลักธรรมคำสอน
4. เพื่อให้ประสบความสำเร็จรุ่งเรือง

20. ข้อใดคือประโยชน์ของการแสดงตนเป็นพุทธมามกะมากที่สุด

1. เป็นการสร้างศรัทธาในพระพุทธศาสนา
2. ช่วยสร้างความเลื่อมใสในพระศาสนา
3. เป็นการอบรมบ่มนิสัยชาวพุทธ
4. ทำให้ผู้แสดงตนได้ขึ้นสวรรค์

21. การสวดมนต์ไหว้พระและแผ่เมตตาส่งผลต่อผู้ปฏิบัติอย่างไรมากที่สุด

1. ทำให้มีความอดทนต่อความยากลำบาก
2. ทำให้เป็นที่รักใคร่เอ็นดูของผู้พบเห็น
3. ทำให้มีผู้เคารพนับถือจำนวนมาก
4. ทำให้จิตใจเกิดความสงบ

22. การสวดมนต์ไหว้พระของใครส่งผลให้จิตใจสงบ ไม่ฟุ้งซ่าน

1. อัญตะโกนท่องบทสวดมนต์เสียงดัง
2. ป่านอธิษฐานขอให้สวดผ่านขณะสวดมนต์ไหว้พระ
3. แบ่งเปิดเพลงคลอเบาๆ ขณะสวดมนต์ไหว้พระและแผ่เมตตา
4. ต่ายระลึกถึงคุณของพระรัตนตรัย ขณะสวดมนต์ไหว้พระ

23. การที่เรานั่งสมาธิในการทำงาน มีความหมายตรงกับข้อใด

1. มีความจดจ่อแน่วแน่กับงานที่ทำอยู่
2. มีความกระตือรือร้นในการทำงาน
3. มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อเพื่อนร่วมงาน
4. มีความกระฉับกระเฉงคล่องแคล่วในการทำงาน

24. ใครทำกิจกรรมต่างๆอย่างมีสติ

1. รุจคุยโทรศัพท์ขณะขึ้นจักรยาน
2. ปิ้งยีนบนชิงช้าแล้วให้เพื่อนแกว่งแรงๆ
3. ชลปอกผลไม้ด้วยความตั้งใจ
4. ดื่กอ่านหนังสือขณะเดินข้ามถนน

25. การฝึกสมาธิและเจริญภาวนาอยู่เป็นประจำส่งผลดีต่อผู้ปฏิบัติอย่างไร

1. ทำให้มีสมาธิในการลอกข้อสอบอย่างรวดเร็ว
2. ทำให้มีสติมีความระมัดระวังและรอบคอบ
3. ทำให้เป็นคนมีระเบียบแบบแผน
4. ทำให้มีผู้ให้ความเคารพนับถือ

26. ผู้ที่มีจิตใจที่ไม่สงบและมีความวิตกกังวลอยู่เสมอ จะทำให้เกิดผลเสียอย่างไร

1. ทำให้เกิดความผิดพลาดในการทำงาน
2. ทำให้ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง
3. ทำให้เกิดความไม่มั่นคงในชีวิต
4. ทำให้ผู้อื่นไม่อยากยุ่งเกี่ยวกับ

27.
D

นุชจะสวดมนต์ไหว้พระทุกคืน และหลังจากที่เธอได้สวดมนต์ไหว้พระเธอก็จะแผ่เมตตาอุทิศส่วนบุญส่วนกุศลให้แก่ผู้ล่วงลับไปแล้วทุกครั้ง

จากข้อความนี้ นักเรียนคิดว่าการที่นุชแผ่เมตตา นั้น มีจุดประสงค์อย่างไร

1. เพื่อให้เกิดความรักและความเมตตาจากผู้พบเห็น
2. เพื่อลดความเห็นแก่ตัวของตนเอง
3. เพื่อกระตุ้นให้ผู้ปฏิบัติรู้จักอดทน
4. เพื่อสร้างกำลังใจให้แก่ผู้ปฏิบัติ

28.
B

สมปองจะไม่พูดคุยหรือเล่นกับเพื่อนขณะที่ครูกำลังสอนหนังสือเขาจะตั้งใจฟังในสิ่งที่ครูสอนอยู่เสมอ

จากข้อความนี้ นักเรียนคิดว่าการที่สมปองมีสมาธิในการฟังในสิ่งที่ครูสอนอยู่นั้น จะช่วยส่งผลดีต่อการเรียนอย่างไรมากที่สุด

1. ทำให้คุณครูยกย่องชมเชย
2. ทำให้เป็นที่รักของเพื่อนในชั้นเรียน
3. ทำให้เข้าใจในบทเรียนที่คุณครูสอน
4. ทำให้สามารถทำการบ้านได้รวดเร็ว

29.
D

หากนักเรียนเกิดข้อสงสัยจากการฟังในสิ่งที่ผู้พูดได้พูดอยู่ นักเรียนควรปฏิบัติตนให้มีสมาธิในการถาม ยกเว้นข้อใด

1. เตรียมคำถามที่จะถามให้เหมาะสม
2. ยกมือขออนุญาตก่อนที่จะถามคำถาม เพื่อไม่ให้ผู้พูดเสียสมาธิ
3. ตั้งคำถามถามซ้ำกับเพื่อน เพื่อให้ได้คำตอบที่ชัดเจนอีกครั้ง
4. ไม่พูดแทรกถามข้อสงสัยขณะที่ผู้พูดกำลังพูดอยู่

30.
D

ใครมีสมาธิในการอ่าน

1. แก้วอ่านออกเสียงบทร้อยกรองอย่างเสียงดังฟังชัด
2. ต้มอ่านบทความวกไปวนมาหลายรอบ
3. แพรอ่านนิทานจากด้านหลังไปด้านหน้า
4. ปลาจับใจความสำคัญของเรื่องสั้นที่อ่านได้อย่างรวดเร็ว

1. หากเรามีความกตัญญูทวดที่ต่อผู้มีพระคุณแล้ว จะส่งผลดีต่อตัวเราอย่างไร

D

.....

.....

.....

.....

2. เราควรปฏิบัติตนอย่างไร เพื่อเป็นการแสดงออกถึงความกตัญญูต่อสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช

E

.....

.....

.....

.....

3. อ่านสถานการณ์ต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม

D

หญิงหนึ่ง : “เฮ้! วิทย์ของคุณแม่ฝุ่นเกาะเต็มไปหมดเลย”

นิดหน่อย : “จริงด้วยค่ะพี่หญิงหนึ่ง นั้นเราเอาวิทย์ไปล้างทำความสะอาด
กันเถอะค่ะ วิทย์ของคุณแม่จะได้ดูใหม่ขึ้น”

หญิงหนึ่ง : “ดูซิ พอเอาน้ำล้างแล้วดูใหม่ขึ้นเลยละ เอาไปให้คุณแม่เปิดฟังดีกว่า”

คุณแม่ : “ตายแล้วลูก... ใครให้เอาวิทย์ไปล้างในน้ำจะ เห็นไหมเปิดเครื่อง
ไม่ติดเลย สงสัยจะพังแล้วแน่ๆ ดีนะไฟไม่ช็อตแม่”

จากบทสนทนานี้ นักเรียนคิดว่า การกระทำของหญิงหนึ่งและนิดหน่อยตรงกับข้อคิดที่ได้รับจากชาดกในเรื่องอารามทุสกชาดก (ลิงรดน้ำต้นไม้) อย่างไร

.....

.....

.....

.....

4. อ่านสถานการณ์ต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม

D

สายป่าน : “ทำไมเธอถึงใส่รองเท้าเข้ามาในโบสถ์ล่ะ”

น้ำอ้อย : “ก็ฉันกลัวเท้าของฉันจะเปียกนี่ เธอดูซิพื้นโบสถ์ที่นี้ฝุ่นเกาะเต็มไปหมด”

สายป่าน : “ทำแบบนี้ไม่ได้นะจะน้ำอ้อย ไม่น่ารักเลย”

จากบทสนทนานี้ นักเรียนคิดว่า การที่สายป่านตำหนิเพื่อนเป็นสิ่งที่จะต้องหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

.....

5.

E

พีเพชร : “นี่น้องพลอยจะอ่านหนังสือก็ปิดโทรทัศน์ก่อนซีจะ

เดียวจะไม่มีสมาธิ และทำให้อ่านหนังสือไม่รู้เรื่องนะ”

น้องพลอย : “ไม่หรอกค่ะ หนูเปิดเสียงโทรทัศน์นิดเดียวเอง”

พีเพชร : “น้องควรตั้งใจอ่านหนังสือ โดยไม่มีสิ่งอื่นรบกวนนะจะ

ถึงจะทำให้น้องอ่านหนังสือเข้าใจในเนื้อหาที่อ่าน”

จากข้อความนี้ นักเรียนคิดว่า การกระทำของพลอยในการดูโทรทัศน์ขณะอ่านหนังสือไปด้วยนั้น เหมาะสมหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

.....

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ชุดที่ 2

ชื่อ นามสกุล

เลขประจำตัวสอบ โรงเรียน

สอบวันที่ เดือน พ.ศ.

โครงการวัดและประเมินผล บริษัท อักษรเจริญทัศน์ อจท. จำกัด

ตอนที่ 1

1. แบบทดสอบฉบับนี้มีทั้งหมด 30 ข้อ 30 คะแนน
2. ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

คะแนนที่ได้

คะแนนเต็ม
30

แบบทดสอบ

โครงการบูรณาการ

1. E

ฝนเห็นว่าพ่อแม่เหนื่อยจากการทำงานทุกวัน หลังเลิกเรียนเธอก็จะช่วยทำความสะอาดบ้านเท่าที่ทำได้ แล้วเตรียมน้ำไว้ให้พ่อแม่ดื่มเมื่อท่านกลับจากทำงาน

จากข้อความนี้ แสดงให้เห็นว่าฝนมีคุณธรรมตรงกับพุทธศาสนสุภาษิตข้อใด เพราะเหตุใด

1. ความกตัญญูเป็นเครื่องหมายของคนดี เพราะการที่ฝนช่วยพ่อแม่ทำงานบ้านนั้นถือเป็นการตอบแทนบุญคุณของพ่อแม่ที่เลี้ยงดูเรามาจนเติบโตใหญ่
2. บัณฑิตย่อมฝึกตน เพราะฝนเป็นนักเรียนจึงต้องรู้จักฝึกฝนตนเอง
3. ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน เพราะฝนรู้จักที่จะทำงานบ้านด้วยตนเอง
4. เมตตาธรรมค้ำจุนโลก เพราะฝนรู้จักมีน้ำใจต่อทุกคน

2. C

ใครปฏิบัติตนตามแบบอย่างของสามเณร

สังกัจจะที่อาสาไปกับโจรแทนพระภิกษุรูปอื่น

1. บวรรับทำการบ้านที่ครูสั่งให้เสร็จตามเวลาที่กำหนด
2. โอภาสนำเงินบริจาคไปมอบให้วัดในชุมชนที่อยู่ห่างไกลความเจริญ
3. สุริย์อาสาช่วยเพื่อนในชั้นทำความสะอาดห้องเรียนแม้ไม่ใช่เวรทำความสะอาดของตนเอง
4. กวินเพียรพยายามในการฝึกซ้อมกีฬาอย่างตั้งใจจนสามารถชนะเลิศการแข่งขันและได้รับรางวัลชนะเลิศ

ความรู้ ความจำ	ความเข้าใจ	การนำไปใช้	การวิเคราะห์	การสังเคราะห์	การประเมินค่า
A	B	C	D	E	F

3. จากการที่สมเด็จพระพุฒาจารย์ (โต พรหมรังสี) ทรงเทศนาสั่งสอนชาวพุทธด้วยบทสวดมนต์คาถาชินบัญชร และเทศน์มหาชาติ ส่งผลดีต่อพระพุทธศาสนาอย่างไร

1. ทำให้เป็นประชาชนให้ความเคารพนับถือ
2. ทำให้ได้รับทรัพย์สินเงินทองจำนวนมาก
3. ทำให้ผู้ที่นับถือศาสนาอื่นหันมานับถือพระพุทธศาสนา
4. ทำให้ประชาชนนำข้อคิดที่ได้รับจากการฟังเทศนามาปฏิบัติตาม

4. ในฐานะที่นักเรียนเกิดเป็นคนไทย นักเรียนจะนำแนวทางการปฏิบัติพระราชกรณียกิจของสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชมาใช้ในการดำเนินชีวิตอย่างไร

1. ไม่ยุ่งเกี่ยวกับประเทศเพื่อนบ้าน
2. นำวัตถุประสงค์ที่มีอายุเก่าแก่มาบูชา
3. ดูแลและปกป้องประเทศชาติให้สงบสุข
4. พุดโอ้อวดเกี่ยวกับชาติไทยให้ชาติอื่นฟัง

5. พระราชกรณียกิจของสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชในข้อใดที่ส่งผลดีต่อพระพุทธศาสนา

1. ทรงให้ราษฎรบริจาคเงินให้วัดที่ขาดแคลน
2. เปิดให้ตรวจสอบความถูกต้องของคัมภีร์พระไตรปิฎก
3. โปรดให้ชาวบ้านฟังพระธรรมเทศนาทุกวัน
4. ทรงกำหนดให้เด็กชายไทยทุกคนต้องบวชสามเณร

6. “ลิงชุดต้นไม้ขึ้นมาดูราก แล้วจึงรดน้ำต้นไม้ ทำให้ต้นไม้ในอุทยานตายหมด”

จากข้อความนี้ นักเรียนสามารถนำข้อคิดมาใช้ในการดำเนินชีวิตอย่างไร

1. รู้จักพอใจในสิ่งที่ตนมีอยู่
2. รู้จักอดทนต่อความยากลำบาก
3. รู้จักให้อภัยผู้อื่นที่ทำผิดพลาด
4. รู้จักใช้สติปัญญาในทางที่เป็นประโยชน์

7.

บังอรใช้งานเครื่องมือที่เพิ่งซื้อใหม่ โดยที่ไม่ศึกษาข้อมูลให้เข้าใจเสียก่อน ทำให้เธอได้รับอันตรายจากเครื่องมือนั้น

จากข้อความนี้ นักเรียนได้รับข้อคิดมาใช้ในการดำเนินชีวิตได้อย่างไร

1. การช่วยเหลือผู้อื่นเป็นสิ่งที่มนุษย์ทุกคนพึงปฏิบัติ
2. การที่ไม่มีเพื่อนคอยแนะนำในเรื่องต่างๆ จะทำให้ดำเนินชีวิตในทางที่ผิด
3. การจะประสบความสำเร็จในการทำงานนั้น จะต้องอาศัยผู้ที่มีความรู้และความชำนาญ
4. การลงมือทำสิ่งใดจะต้องศึกษาข้อมูลก่อน แล้วจึงค่อยลงมือปฏิบัติ

8. การที่เรานำความรู้มาใช้ในทางที่ผิด

จะทำให้เกิดผลต่อตนเองอย่างไรมากที่สุด

1. ทำให้ถูกเพื่อนนิทาว่าร้าย
2. ทำให้ผู้ที่รู้จักไม่อยากเกี่ยวข้องกับ
3. ทำให้ไม่มีใครให้ความเคารพเชื่อถือ
4. ทำให้ได้รับความเดือดร้อนจากการกระทำของตนเอง

9. การที่พ่อค้าเกวียนขอร้องไม่ให้ลูกน้องตนเอง
ตัดต้นไม้ที่ได้ให้ทรัพย์สินจำนวนมากแก่ตน
แสดงให้เห็นถึงคุณธรรมใด

1. มีความอดทนต่อความยากลำบาก
2. มีความรับผิดชอบ
3. มีความกตัญญูรู้คุณ
4. มีความเสียสละ

10. ใครที่ดำเนินชีวิตด้วยความพอเพียง

1. พลอยอยากได้นาฬิกาเรือนใหม่
จึงอ้อนวอนขอคุณแม่จนคุณแม่ซื้อให้
2. พจนีนำกางเกงนักเรียนที่ขาดไปซ่อม
ที่ร้านเย็บผ้า
3. พิมพ์หยิบเงินเพื่อนไปซื้อของเล่นที่ตนเอง
อยากได้
4. พริ้งซื้อเสื้อที่ติดป้ายลดราคาจนหมดร้าน

11. ข้อใดเป็นความสำคัญของศาสนสถาน

1. เป็นสถานที่ใช้เลี้ยงสัตว์พิการ
2. เป็นสถานที่ใช้ในการพักผ่อนหย่อนใจ
3. เป็นสถานที่ประกอบพิธีกรรมทางศาสนา
4. เป็นสถานที่ที่ใช้เป็นที่อยู่อาศัยของผู้ที่มี
ฐานะยากจน

12. การแต่งกายไปวัดของใครเหมาะสมที่สุด

1. นกน้อยใส่เสื้อสายเดี่ยวสีสุภาพไม่ฉูดฉาด
ไปตักบาตรที่วัด
2. ต้อยดึงสวมกางเกงยีนขาสั้นรัดรูปสีดำ
ไปเวียนเทียน
3. สัมโหม่งผ้าลินินยาวคลุมเข่าไปฟังเทศน์
ในวันพระ
4. มดแดงใส่เสื้อรัดรูปสีฉูดฉาดไปงานบวช

13. เด็กหญิงสายบัวจะต้องปฏิบัติตนอย่างไร
เมื่อรับสิ่งของจากพระสงฆ์

1. รับสิ่งของจากมือของพระสงฆ์
อย่างรวดเร็ว
2. กราบเบญจางคประดิษฐ์ แล้วยื่นมือออก
ไปรอรับสิ่งของจากพระสงฆ์
3. นั่งประสานมือวางบนตัก แล้วรับสิ่งของ
จากมือของพระสงฆ์
4. ยื่นมือไปหยิบสิ่งของจากมือของพระสงฆ์

14. การปฏิบัติต่อศาสนวัตถุและศาสนสถานข้อใด
เหมาะสมที่สุด

1. ถอดรองเท้าก่อนเข้าภายในโบสถ์ทุกครั้ง
2. เขียนบอกเส้นทางเข้าวัดลงบนกำแพงวัด
อย่างเป็นระเบียบเรียบร้อย
3. นำพระพุทธรูปที่เก่าแก่และทรุดโทรม
ของวัดมาบูชาที่บ้าน
4. ปีนขึ้นไปถ้ำอายุรูปบนเจดีย์เพื่อนำมาเก็บ
ไว้เป็นที่ระลึก

15. ดาวนำเศษอาหารมาเทลงบนทางเดิน

บริเวณทางเข้าวัด เพื่อให้สุนัขจรจัดได้กิน
นักเรียนคิดว่า การกระทำของดาวปฏิบัติได้
เหมาะสมหรือไม่ เพราะเหตุใด

1. เหมาะสม เพราะเป็นการแสดงความ
เมตตา กรุณา
2. เหมาะสม เพราะทำให้ประหยัดค่าใช้จ่าย
ของทางวัด
3. ไม่เหมาะสม เพราะทำให้วัดเสื่อมเสีย
ชื่อเสียงและไม่มีผู้ใดให้ความเคารพ
4. ไม่เหมาะสม เพราะทำให้วัดสกปรกและ
ไม่น่าดู

16. ข้อใดหมายถึงการสมาทานศีล
B
1. สัมผัสเทศนาธรรมอย่างตั้งใจ
 2. พลอยกล้าวบพไตรสรณคมณ์
 3. แพรกกล่าวคำบูชาพระรัตนตรัย
 4. นุชรับเอาข้อควรละเว้นมาประพฤติปฏิบัติตาม
17. การที่ชาวพุทธจตุรฐเทียบที่โต๊ะหมู่บูชา มีจุดประสงค์อย่างไร
B
1. เพื่อบูชาบรรพบุรุษที่ล่วงลับไปแล้ว
 2. เพื่อบูชาครูอาจารย์ที่อบรมสั่งสอน
 3. เพื่อบูชาพระรัตนตรัย
 4. เพื่อบูชาเจ้าที่เจ้าทาง
18. ข้อใดกล่าวถึงพุทธมามกะได้ถูกต้อง
B
1. เป็นผู้ประพฤติปฏิบัติตนเป็นคนดี
 2. เป็นผู้ที่พักใจในการศึกษาเล่าเรียน
 3. เป็นผู้ยึดมั่นถือมั่นในความดีของตนเอง
 4. เป็นผู้ยึดมั่นในหลักคำสอนทางพระพุทธศาสนา
19. การแสดงตนเป็นพุทธมามกะ เมื่อตัวแทนผู้แสดงตนออกมาจตุรฐเทียบ หลังจากนั้นผู้แสดงตนควรปฏิบัติอย่างไรจึงจะถูกต้อง
B
1. นำเครื่องไทยธรรมมาถวายแด่พระสงฆ์
 2. กล่าวคำบูชาพระรัตนตรัยพร้อมๆ กัน
 3. กรวดน้ำอุทิศส่วนบุญส่วนกุศล
 4. นั่งสมาธิทำจิตใจให้สงบผ่องใส
20. ขณะประกอบพิธีพุทธมามกะ ผู้แสดงตนที่ดีควรปฏิบัติตนอย่างไร
C
1. ฟังโอวาทจากพระสงฆ์อย่างตั้งใจ
 2. เดินจงกรมรอบๆ บริเวณพิธีแสดงตน
 3. กล่าวคำบูชาด้วยความสนุกสนาน
 4. นั่งกอดอก ตัวตรง ขณะประธานจตุรฐเทียบ

21. การปฏิบัติตนของใครทำให้หลับสนิท
C
1. ก้องคูละครก่อนนอน
 2. โป่งฟังเพลงบรรเลงก่อนนอน
 3. อ้อยสวดมนต์ไหว้พระก่อนนอน
 4. นนท้อ่านหนังสือธรรมะก่อนนอน
22. การที่มีจิตสงบจากการสวดมนต์ไหว้พระก่อนนอน มีผลดีตามข้อใดอย่างไร
C
1. นอนหลับสนิท ไม่ฝันร้ายทุกคืน
 2. นอนหลับๆ ตื่นๆ
 3. นอนหลับฝันดี
 4. นอนละเมอ
23. การปฏิบัติตนในข้อใด ทำให้เกิดสมาธิและปัญญามากที่สุด
B
1. นึกถึงเรื่องราวต่างๆ ที่เกิดขึ้น
 2. ค่อยๆ นับลมหายใจเข้าออกช้าๆ
 3. หลับตาแล้วนึกถึงเหตุการณ์ที่ผ่านมา
 4. คุยธรรมะกับเพื่อนที่นั่งข้างๆ เบาๆ
24. การฝึกสติอยู่เป็นประจำ ทำให้เกิดผลดีต่อผู้ปฏิบัติอย่างไร
B
1. ทำให้สามารถระงับและควบคุมอารมณ์ตนเองได้ดี
 2. ทำให้ได้รับความไว้วางใจจากผู้พบเห็น
 3. ทำให้มีสุขภาพที่แข็งแรงและอายุยืนยาว
 4. ทำให้มีเพื่อนฝูงมากมาย
25. ใครเดินอย่างมีสติ
D
1. วีระเดินสะดุดก้อนหินจนหกล้ม
 2. อำนาจเดินคุยโทรศัพท์ขณะข้ามถนน
 3. โยวาเดินเหยียบเปลือกกล้วยจนลื่นล้ม
 4. ลำดวนเดินชิตราวบันไดขณะขึ้นลงบันได

26. ใครไม่มีสติในการปฏิบัติกิจกรรม

C

1. นีรมาตั้งใจอ่านหนังสืออย่างจดจ่อ
2. ปรางค่อยๆ ดื่มน้ำ เพราะกลัวสำลัก
3. จันทราทำการบ้านวิชาอื่นพร้อมๆ กับฟังครูสอนหนังสือ
4. ล้นทมหยุดอยู่ริมถนนแล้วโดยหันมองทางซ้ายและทางขวา ก่อนข้ามทางม้าลาย

27. ข้อใดเป็นประโยชน์จากการนั่งสมาธิ

B

1. ทำให้ผู้ปฏิบัติมีอิทธิฤทธิ์กว่าคนธรรมดา
2. ทำให้ผู้ปฏิบัติมีจิตใจที่บริสุทธิ์
3. ทำให้ผู้ปฏิบัติมีเงินทองมากขึ้น
4. ทำให้ผู้ปฏิบัติเกิดความอดทน

28. ในขณะที่เพื่อนกำลังออกมาแนะนำเสนอรายงานหน้าชั้นเรียน นักเรียนที่นั่งในชั้นเรียน

C

ควรปฏิบัติอย่างไร

1. ตั้งใจฟังสิ่งที่เพื่อนพูดอย่างจดจ่อ
2. อ่านหนังสือเรียนวิชาอื่นอย่างตั้งใจ
3. ซักถามข้อสงสัยขณะที่เพื่อนกำลังพูดอยู่
4. ชวนเพื่อนที่นั่งข้างๆ คุยเบาๆ เรื่องที่เพื่อนกำลังนำเสนอ

29. มะปรางมักถูกคุณครูตำหนิเรื่องที่เขาเขียนหนังสือตลกๆ หล่นๆ อยู่เสมอ ถ้านักเรียนเป็นเพื่อนของมะปราง นักเรียนจะแนะนำวิธีการแก้ไขปัญหานี้อย่างไร

D

1. คอยดูขณะมะปรางเขียนหนังสือจนเสร็จ
2. บอกให้คุณครูพามะปรางไปตัดแว่นสายตา
3. ให้มะปรางเขียนหนังสือพร้อมกับนักเรียน
4. บอกให้มะปรางมีสมาธิในการเขียนหนังสือ

30. หากเราไม่มีสมาธิในการฟัง การอ่าน การคิด การถาม และการเขียน จะทำให้เกิดผลอย่างไร

B

1. ทำให้เพื่อนๆ ไม่อยากคบหาด้วย
2. ทำให้ขาดความมั่นใจในตนเอง
3. ทำให้เกิดความผิดพลาดในการทำงาน
4. ทำให้ความมั่นคงทางฐานะลดน้อยลง

3.
D

ต้นหยง : “นี่จะ เพื่อนๆ ขนมเจ้าอร่อย ฉันซื้อมาจากตลาดจ๊ะ”

ลูกเกต : “เอ๊ะ! ทำไมฉันได้แต่ลูกชุปละ ฉันอยากได้ขนมตาลของป่านวดด้วย
นี่แหละๆ เอาขนมตาลมาให้ฉันเดี๋ยวนี้นะ”

ป่านวด : “ลูกเกตเธอก็ได้ขนมไปแล้วนี่ แต่เธอก็ยังจะมาแย่งฉันอีก”

จากบทสนทนานี้ นักเรียนคิดว่า การกระทำของลูกเกตเกิดจากการขาดคุณธรรมในข้อใด
และผลที่ได้รับจากการขาดคุณธรรมข้อนี้ส่งผลเสียอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

4.
F

ไบเตย : “พรุ่งนี้วันพระ เราไปทำบุญตักบาตรกันนะต้นตาล”

ต้นตาล : “ไปซิจิ ฉันก็อยากไปฟังพระเทศน์อยู่พอดีเลย ”
เอ๊ะ...แล้วเราจะใส่ชุดอะไรไปวัดกันดีนะ”

ไบเตย : “อ้อ! นึกออกแล้ว ฉันจะใส่เสื้อแขนกุศรัตรูปสีขาว
กับกระโปรงยีนส์ที่คุณแม่เพิ่งซื้อมาให้ใหม่ดีกว่า”

จากบทสนทนานี้ นักเรียนคิดว่า หากไบเตยแต่งกายไปตามที่พูดเป็นการปฏิบัติตนได้เหมาะสม
ตามหลักมรรยาทชาวพุทธหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5.
D

ปุยฝ้าย : “โห้! ทำไมฉันถึงฟังที่ครูสอนไม่รู้เรื่องเลย”
กระต๊อบ : “ฉันว่าเธอน่าจะตั้งใจฟังครูพูดอย่าคิดเรื่องอื่น
เพราะจะทำให้เธอไม่มีสมาธิในการฟัง
ฉันน่าจะช่วยให้เธอเข้าใจในสิ่งที่ครูสอนมากขึ้น
ปุยฝ้าย : “ขอบใจนะจ๊ะ แล้วฉันจะลองทำตามที่คุณบอกนะ”

จากบทสนทนานี้ นักเรียนคิดว่า เพราะเหตุใดปุยฝ้ายจึงฟังที่ครูสอนไม่รู้เรื่อง และหากปุยฝ้ายปฏิบัติตามคำแนะนำที่เพื่อนบอก จะทำให้เกิดผลอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 1

1. **ตอบ ข้อ 4.** เพราะจากข้อความที่ยกมา หมายถึง ผู้ที่รักษาศีล จะเป็นผู้ที่ประเสริฐ สมควรได้รับการยกย่อง ชมเชย ดังนั้น เราจึงควรรักษาศีลอย่างสม่ำเสมอ
2. **ตอบ ข้อ 2.** เพราะจากข้อความที่ยกมา คุณธรรมที่เด่นชัดของสมเด็จพระพุฒาจารย์ (โต พรหมรังสี) คือ มีความใฝ่รู้และเพียรพยายามในการศึกษาเล่าเรียนในด้านพระพุทธศาสนาเป็นอย่างมาก
3. **ตอบ ข้อ 1.** เพราะจากบทกลอน แสดงให้เห็นว่า สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชทรงมีพระราชศรัทธา ในพระพุทธศาสนามาก
หลังจากที่พระองค์เสด็จขึ้นครองราชย์ ได้ทรงทำนุบำรุงและฟื้นฟูพระพุทธศาสนา ในด้านต่างๆ เช่น ทรงโปรดให้นำพระไตรปิฎกมาจากนครศรีธรรมราชและตรวจสอบ ความถูกต้อง ทรงอัญเชิญพระแก้วมรกตมาจากเวียงจันทน์ และโปรดให้มีการสมโภชเฉลิมฉลองพระแก้วมรกต เป็นต้นจนทำให้พระพุทธศาสนาเกิดความเจริญรุ่งเรืองขึ้นเป็นอย่างมาก
4. **ตอบ ข้อ 3.** เพราะความเสียสละเป็นคุณธรรมพื้นฐานของผู้ที่อาศัยอยู่ร่วมกัน มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อกัน มีน้ำใจไมตรีซึ่งกันและกัน รู้จักเสียสละแบ่งปันซึ่งกันและกัน จึงทำให้ความเสียสละเป็นคุณธรรม ที่ยึดเหนี่ยวจิตใจให้คนในสังคมเป็นผู้ที่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน ส่งผลให้สังคมเกิดความสงบสุข
5. **ตอบ ข้อ 4.** เพราะคุณธรรมของสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชนำมาใช้เป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิต คือ พระองค์ทรงมีความเสียสละในการกอบกู้เอกราชของชาติไทย ทรงปกครองดูแลราษฎรให้มี ความเป็นอยู่ที่ดี ทรงมีความกล้าหาญในการปกป้องประเทศชาติจากการสู้รบกับข้าศึกที่เข้ามา รุกราน และยังมีความยึดมั่นในพระพุทธศาสนา
6. **ตอบ ข้อ 1.** เพราะการที่พระพุทธเจ้านำชาตกมาใช้ในการสอนธรรมะ เพื่อให้พระสงฆ์และพุทธศาสนิกชนได้ เข้าใจหลักธรรมได้ง่ายขึ้น นอกจากนี้ยังทำให้เกิดความสนุกสนานอีกด้วย
7. **ตอบ ข้อ 1.** เพราะเมื่อเราเกิดปัญหาหรือต้องเผชิญกับอุปสรรคต่างๆ ผู้ที่มีสติปัญญาเฉลียวฉลาดนั้น จะสามารถใช้ปัญญาในการคิดพิจารณาในการแก้ไขปัญหาหรืออุปสรรคต่างๆ ที่เกิดขึ้นได้ อย่างถูกวิธี ซึ่งถือว่าเป็นการใช้ปัญญาที่ก่อให้เกิดประโยชน์
8. **ตอบ ข้อ 3.** เพราะหากเราพบเห็นว่ามีเพื่อนตกน้ำ เราควรรีบตะโกนร้องขอความช่วยเหลือจากผู้ใหญ่ ที่อยู่บริเวณนั้น ไม่ควรที่จะกระโดดลงไปช่วยเพื่อนที่ตกน้ำด้วยตนเอง เนื่องจากจะทำให้นักเรียน ได้รับอันตรายจากการจมน้ำได้ ดังนั้น วิธีการแก้ปัญหาที่ถูกต้อง คือ รีบแจ้งเจ้าหน้าที่หรือร้องขอ ความช่วยเหลือจากผู้ที่อยู่บริเวณใกล้เคียงให้เร็วที่สุด

9. **ตอบ ข้อ 2.** เพราะการที่หัวหน้าพ่อค้าเกวียนไม่โลภมาก ส่งผลให้เขารู้จักดำเนินชีวิตด้วยความพอเพียง ทำให้เขาได้รับทรัพย์สมบัติมากมายและรอดพ้นจากภัยอันตราย ดังนั้นเราจึงควรรู้จักใช้ชีวิตด้วยความพอดี ไม่อยากได้ อยากมี อยากเป็นมากเกินไป เนื่องจากอาจเป็นการเบียดเบียนตนเองและผู้อื่นได้
10. **ตอบ ข้อ 4.** เพราะเราควรพอใจในสิ่งที่ตนเองมีอยู่ ไม่ควรโลภอยากได้ของของผู้อื่นมาเป็นของของตน และควรรู้จักระงับความอยากได้เนื่องจากดินสอยยังใช้งานได้จึงควรใช้งานไปจนหมดแท่งก่อน เพราะหากเรารู้จักฝึกระงับความอยาก ก็จะทำให้จิตใจของเราว่าุ่นและไม่มีความสุข จนอาจก่อให้เกิดปัญหาต่างๆ ตามมาได้ เช่น ปัญหาการลักขโมย ปัญหาอาชญากรรม เป็นต้น
11. **ตอบ ข้อ 1.** เพราะโบสถ์คริสต์เป็นศาสนสถานที่ใช้ประกอบศาสนพิธีของศาสนาคริสต์ บาทหลวงเป็นศาสนบุคคลที่เป็นผู้เผยแผ่และสืบทอดศาสนาคริสต์ และไม้กางเขนเป็นวัตถุที่เคารพบูชาของผู้ที่นับถือศาสนาคริสต์ ดังนั้นขอเซฟจึงเป็นผู้ที่นับถือศาสนาคริสต์
12. **ตอบ ข้อ 2.** เพราะการนำสิ่งของของวัดมาเก็บรักษาไว้เป็นเจ้าของ ถือเป็นการกระทำที่ไม่ถูกต้อง เนื่องจากทรัพย์สินสมบัติของวัดถือเป็นสาธารณสมบัติ ดังนั้นเราจึงไม่ควรนำสิ่งของภายในวัดมาเก็บไว้ที่ตนเอง
13. **ตอบ ข้อ 4.** เพราะการต้อนรับโดยการนำน้ำมาให้แขกดื่มระหว่างรอเจ้าของบ้านนั้น เป็นการต้อนรับแขกผู้มาเยือนด้วยสิ่งของ ซึ่งเรียกการต้อนรับแขกนี้ว่า *อามิสปฏิสันถาร* ส่วนการไหว้ การทักทายด้วยสีหน้าที่ยิ้มแย้มแจ่มใส และการใช้ถ้อยคำที่สุภาพอ่อนหวานกับแขก เป็นการต้อนรับแขกโดยการปฏิบัติตนต่อแขกผู้มาเยือนอย่างอ่อนน้อม ซึ่งเราเรียกการต้อนรับนี้ว่า *ธรรมปฏิสันถาร*
14. **ตอบ ข้อ 2.** เพราะในการสนทนาพูดคุยกับพระสงฆ์นั้น ผู้พูดควรใช้สรรพนามเรียกแทนตนเองให้ถูกต้อง ซึ่งนุสบาเป็นผู้หญิง ดังนั้นการใช้สรรพนามเรียกแทนตนเองว่าดิฉันจึงถือเป็นการกระทำที่เหมาะสม ส่วนการพูดหยอกล้อกับพระสงฆ์ การนั่งกอดอกคุยกับพระสงฆ์ และการที่ผู้หญิงเข้าไปสนทนาธรรมกับพระสงฆ์ในกุฏิสองต่อสอง เป็นการกระทำที่ไม่เหมาะสม
15. **ตอบ ข้อ 2.** เพราะการถวายสิ่งของแด่พระสงฆ์นั้น สิ่งของที่ถวายจะต้องเป็นสิ่งของที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต ซึ่งการถวายยารักษาโรคถือเป็นสิ่งที่จำเป็นที่พระสงฆ์จะต้องใช้ในการดำรงชีวิตในยามที่ท่านอาพาธ
16. **ตอบ ข้อ 3.** เพราะการอาราธนาศีลจะต้องกล่าวก่อนเริ่มประกอบศาสนพิธี ซึ่งผู้ที่เข้าร่วมประกอบศาสนพิธีทางศาสนาจะต้องกล่าวอาราธนาศีลเพื่อขอให้พระสงฆ์ให้ศีลแก่เรา แล้วจึงกล่าว “อามะ ภันเต” เพื่อเป็นการแสดงถึงการยอมรับพระรัตนตรัยเป็นที่พึ่ง ดังนั้นการอาราธนาศีลจึงไม่ใช่ศาสนพิธีที่ทำให้ผู้ประกอบพิธีเป็นผู้มีอิทธิฤทธิ์มาก แต่จะทำให้ผู้เข้าร่วมพิธีนั้นเกิดความเป็นสิริมงคลในชีวิต
17. **ตอบ ข้อ 1.** เพราะการสมาทานศีลนั้น มีจุดประสงค์เพื่อรับเอาศีลที่ขอจากพระสงฆ์มาประพฤติปฏิบัติตาม ซึ่งส่งผลให้ผู้ที่นำมาประพฤติปฏิบัติดำเนินชีวิตอย่างมีความสุข

18. **ตอบ ข้อ 4.** เพราะการตั้งใจในการสมาทานศีล ถือเป็นการตั้งใจที่จะรักษาศีล ซึ่งการสมาทานข้อ 2 เป็นการตั้งใจในการรักษาศีลข้อ 2 ซึ่งว่าด้วยเรื่องการละเว้นจากการลักขโมย ดังนั้นการที่เราไม่หยิบสิ่งของของผู้อื่นไปใช้ก่อนที่จะได้รับอนุญาตจากเจ้าของนั้น เป็นการกระทำที่ถูกต้อง เพราะไม่เป็นการละเมิดทรัพย์สินของผู้อื่น
19. **ตอบ ข้อ 3.** เพราะการที่ชาวพุทธทุกคนควรแสดงตนเป็นพุทธมามกะนั้น มีจุดประสงค์เพื่อให้ชาวพุทธเป็นผู้ที่ยึดมั่นถือมั่นในหลักธรรมคำสอนของพระพุทธศาสนา
20. **ตอบ ข้อ 1.** เพราะการแสดงตนเป็นพุทธมามกะ เป็นการสร้างศรัทธาในพระพุทธศาสนาให้แก่ผู้ปฏิบัติ ทำให้ผู้ปฏิบัติยึดมั่นถือมั่นในพระพุทธศาสนา และประพฤติปฏิบัติตนตามหลักคำสอนทางพระพุทธศาสนา
21. **ตอบ ข้อ 4.** เพราะการสวดมนต์ไหว้พระและแผ่เมตตา จะช่วยให้ผู้ปฏิบัติมีจิตใจที่สงบ สะอาดบริสุทธิ์ อีกทั้งการแผ่เมตตายังเป็นการแสดงความปรารถนาดีต่อผู้อื่น ซึ่งจะช่วยขัดเกลาลมจิตใจของเราให้ลดความเห็นแก่ตัว และเป็นผู้มีความเมตตา กรุณาต่อผู้อื่น
22. **ตอบ ข้อ 4.** เพราะขณะที่สวดมนต์ไหว้พระ เราไม่ควรวิตกกังวลนึกถึงเรื่องอื่นหรือปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ที่ทำให้จิตใจเกิดความฟุ้งซ่าน วิตกกังวล ซึ่งเราควรที่จะพึงระลึกถึงคุณของพระรัตนตรัย เพื่อยึดเหนี่ยวจิตใจของเรา
23. **ตอบ ข้อ 1.** เพราะการมีสมาธิในการทำงานนั้น ผู้ที่ทำงานจะต้องมีใจจดจ่อและแน่วแน่อยู่กับงานที่ทำอยู่ เพื่อให้ทำงานไม่เกิดความผิดพลาด และทำให้งานมีประสิทธิภาพ ส่วนการที่มีความกระตือรือร้นในการทำงาน การมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อผู้ร่วมงานและการมีความกระตือรือร้นในการทำงาน นั้นถือว่าเป็นส่วนหนึ่งในการทำงานที่ส่งผลให้งานสำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี
24. **ตอบ ข้อ 3.** เพราะการปกผลไม้ด้วยความตั้งใจแสดงว่ามีใจจดจ่อกับสิ่งที่ทำ ซึ่งจะช่วยไม่ให้เกิดความพลั้งเผลอจนถูกมีดบาดได้ ส่วนการกระทำในข้ออื่นๆ ถือเป็นการกระทำด้วยความขาดสติและประมาทเลินเล่อ
25. **ตอบ ข้อ 2.** เพราะการฝึกสมาธิเป็นประจำ ทำให้ผู้ปฏิบัติมีสติและระลึกได้ว่ากำลังทำอะไรอยู่ทำให้เกิดความระมัดระวังรอบคอบ ทำให้ผลงานเกิดความผิดพลาดน้อยหรือไม่ผิดพลาดเลย
26. **ตอบ ข้อ 1.** เพราะหากเรามีจิตใจที่ไม่สงบ ฟุ้งซ่าน และวิตกกังวลในสิ่งต่างๆ ทำให้เราไม่สามารถระลึกได้ว่าตนเองกำลังทำอะไรอยู่ ส่งผลให้งานที่ก่อให้เกิดความผิดพลาด ดังนั้นเราจึงควรฝึกปฏิบัติสมาธิอบรมจิตใจอยู่เป็นประจำ เพื่อที่จะดำเนินชีวิตอย่างมีสติ
27. **ตอบ ข้อ 2.** เพราะหลังจากที่เรานั่งสมาธิแล้ว เราควรแผ่เมตตาเพื่อเป็นการอุทิศส่วนบุญส่วนกุศลให้แก่เจ้ากรรมนายเวรและผู้ล่วงลับไปแล้ว ซึ่งจะช่วยลดความเห็นแก่ตัวและให้ผู้ปฏิบัติเป็นผู้มีความเมตตา กรุณาต่อผู้อื่น

28. **ตอบ ข้อ 3** เพราะการที่นักเรียนตั้งใจฟังคุณครูอย่างมีจิตใจจดจ่อและแน่วแน่ นั้น จะทำให้นักเรียนเข้าใจในเนื้อหาหรือบทเรียนที่คุณครูกำลังสอนได้
29. **ตอบ ข้อ 1.** เพราะหากเราเกิดข้อสงสัยหรือไม่เข้าใจในสิ่งที่ผู้พูดกำลังพูดอยู่ เราควรที่จะมีสมาธิในการถาม โดยไม่ต้องคำถามซ้ำกับผู้ที่ถามไปแล้ว เนื่องจากแสดงให้เห็นว่าขาดสมาธิในการฟัง ผู้ที่มีมารยาทในการฟัง ควรปฏิบัติตน ดังนี้
1. ควรตั้งใจฟัง และสำรวมกิริยามารยาทให้สุภาพเรียบร้อย
 2. จดบันทึกข้อความที่น่าสนใจหรือข้อความที่สำคัญ หากมีข้อสงสัยควรเก็บไว้ถามเมื่อมีโอกาส และถามด้วยกิริยาสุภาพ
 3. เมื่อจะซักถามต้องควรที่จะเลือกโอกาสที่ผู้พูดเปิดโอกาสให้ถาม หรือยกมือขึ้นขออนุญาตถาม หรือแสดงความประสงค์ในการซักถาม ควรถามด้วยถ้อยคำสุภาพ และไม่ถามนอกเรื่อง
 4. มองสบตาผู้พูด ไม่มองออกนอกห้องหรือมองไปที่อื่น อันเป็นการแสดงความไม่เคารพผู้พูด และไม่ปฏิบัติกิจกรรมอื่นๆ ขณะที่ฟังหรือนำอาหารเครื่องดื่มเข้าไปรับประทานระหว่างฟัง
 5. ไม่พูดแทรกขณะที่ผู้พูดกำลังพูดอยู่ ควรให้ผู้พูดพูดจบก่อนแล้วจึงค่อยซักถามข้อสงสัย หรือแสดงความคิดเห็น
30. **ตอบ ข้อ 4.** เพราะการอ่านอย่างมีสมาธิ จะต้องอ่านจับใจความสำคัญของเนื้อเรื่องได้ โดยผู้อ่านจะต้องมีจิตใจจดจ่ออยู่กับเรื่องที่กำลังอ่าน ซึ่งจะทำให้อ่านเข้าใจและอ่านได้อย่างรวดเร็ว

1. **แนวตอบ**
 - ให้ชีวิตมีแต่ความเจริญรุ่งเรืองพบเจอแต่สิ่งที่ดีในชีวิต
 - ได้รับความเอ็นดูจากผู้อื่นและได้รับการยกย่องสรรเสริญจากผู้พบเห็น
2. **แนวตอบ**

สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชทรงเป็นพระมหากษัตริย์ที่ทรงมีความเสียสละและมีความกล้าหาญในการปกป้องแผ่นดินไทยไม่ให้ตกเป็นของศัตรู ทำให้คนไทยมีแผ่นดินที่อยู่อาศัยอุดมสมบูรณ์มาจวบจนทุกวันนี้ ดังนั้นเราในฐานะที่เป็นลูกหลานไทยจึงควรตอบแทนพระคุณของพระองค์ท่านด้วยการประพฤติปฏิบัติตนเป็นคนดี คอยช่วยป้องกันดูแลรักษาประเทศชาติให้ดำรงอยู่สืบไป และร่วมมือร่วมใจกันพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้า
3. **แนวตอบ**

การที่หนุงหนิงและนิคหนอยนำวิทยุไปล้างน้ำทำความสะอาดเป็นวิธีการทำความสะอาดวิทยุที่ไม่ถูกต้องเพราะการนำวิทยุไปล้างน้ำจะทำให้น้ำเข้าไปทำลายระบบการทำงานของวิทยุได้ ส่งผลให้วิทยุเกิดความเสียหายและใช้งานไม่ได้ หรืออาจจะยังใช้งานได้แต่อาจไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

ซึ่งสอดคล้องกับการกระทำของเหล่าฝูงลิงที่ได้ถอนรากต้นไม้ขึ้นมาดูว่ารากยาวหรือสั้นจะได้รดน้ำได้ถูก ทำให้ต้นไม้ตายในที่สุด ดังนั้นจึงตรงกับข้อคิดที่ได้รับจากชาดกเรื่องนี้ที่ว่า การฉลาดในสิ่งที่ไม่เป็นประโยชน์ จะทำให้เกิดผลเสียต่อตนเองและผู้อื่นได้
4. **แนวตอบ**

การที่สายป่านตำหนิหรือตีเพื่อนเรื่องการใส่รองเท้าเข้าไปในโบสถ์ถือเป็นการกระทำที่ถูกต้อง เพราะโบสถ์เป็นสถานที่พระสงฆ์ใช้ทำสังฆกรรม และมีพระพุทธรูปประดิษฐานพระประธานจึงเป็นสถานที่เคารพสักการะของชาวพุทธ ดังนั้น การใส่รองเท้าเข้าไปในโบสถ์จึง เป็นการไม่เคารพต่อสถานที่
5. **แนวตอบ**

ไม่เหมาะสม เพราะในการอ่านหนังสือนั้นเราจะต้องมีสมาธิในการอ่าน โดยที่ผู้อ่านมีจิตใจจดจ่ออยู่กับเรื่องที่อ่าน ดังนั้นการดูโทรทัศน์ขณะอ่านหนังสือ จึงทำให้ผู้อ่านขาดสมาธิ เนื่องจากเสียงของโทรทัศน์อาจรบกวนสมาธิในการอ่านหนังสือได้ และผู้อ่านอาจจดจ่ออยู่กับการดูโทรทัศน์จนไม่มีสมาธิในการอ่านหนังสือ

ตอนที่ 1

1. **ตอบ ข้อ 1.** เพราะการที่เราเห็นว่าพ่อแม่ทำงานเหนื่อย แล้วจึงช่วยแบ่งเบาภาระของท่านด้วยการช่วยทำงานบ้าน และหาน้ำมาให้ท่านดื่ม แสดงว่าเรารู้จักสำนึกในพระคุณของท่านที่เลี้ยงดูเรามาตั้งแต่เล็กจนเติบโตใหญ่ แสดงว่าเราเป็นผู้มีความกตัญญูกตเวทิตาต่อผู้มีพระคุณ ซึ่งตรงกับพุทธศาสนสุภาษิตที่ว่า นิमितฺตํ สาธุรูปานํ กตญญูกตเวทิตา แปลว่า ความกตัญญูเป็นเครื่องหมายของคนดี
2. **ตอบ ข้อ 3.** เพราะคุณธรรมที่ได้รับจากพุทธชาดกเรื่องสามเณรสังกัจจายน์จะที่อาสาไปกับโจร คือ สามเณรมีความเสียสละที่จะรักษาชีวิตของพระภิกษุรูปอื่นๆ รู้จักกตัญญูรู้คุณต่อครูอาจารย์ที่เคยอบรมสั่งสอนตนเองมา อีกทั้งยังมีความสามัคคีของคณะสงฆ์ที่ต่างปกป้องซึ่งกันและกัน ซึ่งการที่สุริย์อาสาช่วยเหลือเพื่อนทำความสะดวกห้องเรียนเป็นการกระทำที่แสดงให้เห็นถึงความมีน้ำใจและความเสียสละของตนเองเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม
3. **ตอบ ข้อ 3.** เพราะการที่สมเด็จพระพุฒาจารย์ (โต พรหมรังสี) ได้แสดงพระธรรมเทศนา ทำให้ท่านมีชื่อเสียงในด้านการศึกษาปฏิบัติธรรมและการแสดงพระธรรมเทศนาอันไพเราะ ซึ่งท่านสามารถนำความรู้ทางด้านหลักธรรมที่ศึกษามาสั่งสอนประชาชนให้ปฏิบัติตาม ส่งผลให้ประชาชนสามารถนำหลักคำสอนมาใช้ในการดำเนินชีวิตได้อย่างถูกต้อง
4. **ตอบ ข้อ 3.** เพราะจากพระราชกรณียกิจของสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช แสดงให้เห็นว่าพระองค์ทรงมีคุณธรรมในด้านความกล้าหาญในการปกป้องดูแลประเทศชาติ รู้จักเสียสละเลือดเนื้อเพื่อรักษาผืนแผ่นดินไทยไว้ให้ลูกหลาน ดังนั้นในฐานะที่เราเกิดเป็นคนไทย เราจึงควรที่จะดูแลและปกป้องประเทศชาติให้สงบสุข เช่น ประพฤติปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีในสังคม ระวังถึงคุณงามความดีของบรรพบุรุษไทย หมั่นศึกษาเรื่องราวประวัติศาสตร์ความเป็นมาของชาติไทยเพื่อนำข้อมูลมาเผยแพร่ได้อย่างถูกต้อง ไม่นำวัตถุของชาติมาเก็บรักษาไว้เป็นของตนเอง เป็นต้น
5. **ตอบ ข้อ 2.** เพราะสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชทรงบำรุงฟื้นฟูพระพุทธศาสนา โดยโปรดให้นำพระไตรปิฎกมาจากนครศรีธรรมราช เพื่อนำมาตรวจสอบความถูกต้อง ทรงอัญเชิญพระแก้วมรกตมาจากเวียงจันทน์ ทรงสร้างพระพุทธรูปจำนวนมาก และทรงสร้างพระเจดีย์ในการสมโภชเมืองจนทำให้พระพุทธศาสนาในชาติไทยเกิดความเจริญรุ่งเรืองเป็นอย่างมาก
6. **ตอบ ข้อ 4.** เพราะข้อคิดที่ได้รับจากข้อความนี้ คือ สอนให้เราควรรู้จักใช้สติปัญญาในการกระทำในสิ่งที่ทำให้เกิดประโยชน์ และไม่สร้างความเดือดร้อนให้แก่ผู้อื่น

7. **ตอบ ข้อ 4.** เพราะการใช้เครื่องมือที่ซื้อใหม่ทันที โดยไม่ได้ศึกษาก่อน ก็อาจทำให้ใช้เครื่องมือชนิดนั้นไม่ถูกวิธี แล้วทำให้ได้รับบาดเจ็บได้ ดังนั้น การลงมือทำสิ่งใด จะต้องศึกษาข้อมูลให้เข้าใจก่อน แล้วจึงค่อยลงมือทำจึงจะทำให้ทำงานสำเร็จและเกิดความปลอดภัย
8. **ตอบ ข้อ 4.** เพราะถ้าเรานำความรู้ที่ได้รับมาใช้ในทางที่ผิดหรือไม่เป็นประโยชน์ จะส่งผลให้ตนเองและผู้อื่นได้รับความเสียหายจากการกระทำที่ผิดพลาด ดังนั้นก่อนที่เราจะทำสิ่งใด เราจึงควรพิจารณาให้รอบคอบเสียก่อนว่าเป็นการกระทำที่ถูกต้องเหมาะสม ไม่ส่งผลให้ตนเองและผู้อื่นเดือดร้อน
9. **ตอบ ข้อ 3.** เพราะการที่พ่อค้าเกวียนขอร้องไม่ให้ลูกน้องตัดต้นไม้ เนื่องจากเห็นว่าต้นไม้มีบุญคุณที่ได้มอบทรัพย์สมบัติให้แก่ตนเองและลูกน้อง ซึ่งแสดงให้เห็นว่าพ่อค้าเกวียนเป็นผู้ที่มีความกตัญญูรู้คุณต่อผู้ที่มีพระคุณ
10. **ตอบ ข้อ 2.** เพราะการนำทางเกวียนที่ขาดไปซ่อมแสดงให้เห็นว่าผู้้นั้นเป็นผู้ที่ดำเนินชีวิตด้วยความประหยัด รู้จักใช้สิ่งของที่มีอยู่ให้คุ้มค่าที่สุดที่สุด เพราะทางเกวียนที่ขาดนั้นเรายังสามารถนำมาใช้ได้อีก โดยการนำไปซ่อมแซมให้เรียบร้อย
11. **ตอบ ข้อ 3.** เพราะความสำคัญของศาสนสถานนั้น เป็นสถานที่หรือสิ่งก่อสร้างที่สร้างขึ้นเพื่อใช้ในการประกอบพิธีกรรมที่เกี่ยวข้องกับศาสนา เช่น
- พระพุทธศาสนา ได้แก่ วัด โบสถ์
 - ศาสนาคริสต์ ได้แก่ โบสถ์ มหาวิหาร
 - ศาสนาอิสลาม ได้แก่ มัสยิดหรือสุเหร่า
 - ศาสนาพราหมณ์-ฮินดู ได้แก่ เทวสถาน
12. **ตอบ ข้อ 3.** เพราะวัดเป็นศาสนสถาน ดังนั้นเมื่อเราเข้าไปในศาสนสถาน เราจึงควรแต่งกายให้เหมาะสม โอกาสและสถานที่ ซึ่งเป็นการแสดงความเคารพต่อสถานที่ เช่น ไม่ใส่เสื้อผ้าที่รัดรูปหรือมีสีฉูดฉาดจนเกินไป ไม่นุ่งกระโปรงหรือกางเกงที่สั้น เป็นต้น
13. **ตอบ ข้อ 2.** เพราะการรับสิ่งของจากพระสงฆ์นั้น ผู้รับจะต้องเดินเข้าไปด้วยอาการสำรวม เมื่อเข้าใกล้อาสนะที่พระสงฆ์นั่งพอสมควร ให้นั่งคุกเข่า แล้วเดินเข้าลงมือเข้าไปใกล้ จากนั้นผู้ชายให้นั่งคุกเข่าทำเทพนุตร ส่วนผู้หญิงให้นั่งคุกเข่าทำเทพธิดา แล้วกราบเบญจางคประดิษฐ์ เนื่องจากเด็กหญิงสายบัวเป็นผู้หญิง เธอจึงต้องยื่นมือไปรับโดยแบมือรับสิ่งของที่พระสงฆ์จะปล่อยลงในมือ และเมื่อรับแล้วให้วางของไว้ทางซ้ายมือ กราบเบญจางคประดิษฐ์แล้ว 3 ครั้ง จากนั้นค่อยๆ หยิบสิ่งของที่วางด้วยมือทั้งสอง แล้วเดินเข้าถอยหลังกลับจนสู่อาสนะที่ปูลาดไว้ แล้วจึงลุกขึ้น หันหลังกลับ แล้วเดินไปตามปกติ
14. **ตอบ ข้อ 1.** เพราะการถอดรองเท้าก่อนเข้าภายในโบสถ์ เป็นการแสดงความเคารพต่อสถานที่ จึงถือเป็นการปฏิบัติที่เหมาะสม

15. **ตอบ ข้อ 4.** เพราะการให้อาหารสุนัขจรจัดนั้นเป็นสิ่งที่ดี แต่การนำเศษอาหารมาเทไว้บนบริเวณทางเข้าวัด เพื่อให้สุนัขได้มีอาหารกิน ถือเป็นกรกระทำที่ไม่เหมาะสม เนื่องจากทำให้บริเวณพื้นลานวัดสกปรก ไม่น่าดู และอาจเป็นแหล่งแพร่เชื้อโรคได้
16. **ตอบ ข้อ 1.** เพราะการสมานานศีล เรียกกันทั่วไปว่า การรับศีล ซึ่งเป็นการรับเอาศีลทั้ง 5 ข้อ มาประพฤติปฏิบัติตาม โดยการปฏิญาณตนต่อหน้าพระภิกษุในการงดเว้นจากการทำความชั่วทั้งปวงทั้งทางกาย วาจา และใจ
17. **ตอบ ข้อ 3.** เพราะการจัดโต๊ะหมู่บูชาเป็นการจัดเครื่องบูชาพระรัตนตรัย เมื่อมีพิธีกรรมทางพระพุทธศาสนา จึงต้องมีการจัดโต๊ะหมู่บูชา ดังนั้นในพิธีการ ประธานในพิธีจะเป็นผู้จุดธูปเทียนเพื่อบูชาพระพุทธรูป พระธรรม และพระสงฆ์ อันเป็นองค์ประกอบสำคัญของพระรัตนตรัย
18. **ตอบ ข้อ 4.** เพราะพุทธมามกะเป็นผู้ที่ยอมรับและถือเอาพระพุทธศาสนาเป็นที่พึ่งพิงของตน ซึ่งถือว่าเป็นผู้ที่ยอมรับนับถือพระรัตนตรัยว่าเป็นสิ่งสูงสุด หรือเป็นผู้ที่ปฏิบัติยึดมั่นในหลักธรรมคำสอนทางพระพุทธศาสนาอย่างมั่นคง
19. **ตอบ ข้อ 2.** เพราะหลังจากที่ตัวแทนของผู้แสดงตนออกมากจุดธูปเทียนที่โต๊ะหมู่บูชา จากนั้นให้ผู้แสดงตนเป็นพุทธมามกะร่วมกันกล่าวคำบูชาพระรัตนตรัยพร้อมกัน เพื่อเป็นการยอมรับพระรัตนตรัยเป็นที่พึ่ง
20. **ตอบ ข้อ 1.** เพราะผู้แสดงตนเป็นพุทธมามกะที่ดีจะต้องตั้งใจฟังพระสงฆ์ให้โอวาท โดยไม่ปฏิบัติสิ่งใดที่เป็นการรบกวนผู้อื่น หรือแสดงถึงความไม่ตั้งใจในการเข้าพิธี
21. **ตอบ ข้อ 3.** เพราะการสวดมนต์ไหว้พระก่อนนอน จะช่วยให้ผู้ปฏิบัติมีจิตใจที่สงบ ไม่ฟุ้งซ่าน นอนหลับฝันดี ซึ่งเมื่อสวดมนต์ไหว้พระแล้ว ก็ควรแผ่เมตตาอุทิศส่วนบุญส่วนกุศลให้แก่ผู้ที่ล่วงลับไปแล้วด้วย ส่วนการดูละคร ฟังเพลง หรืออ่านนิทาน อาจทำให้ผู้ที่นอนมีจิตใจจดจ่ออยู่กับเรื่องที่ดู ฟัง หรืออ่าน ซึ่งถ้าสิ่งเหล่านั้นนำเสนอแต่ในสิ่งที่ดี ก็อาจจะทำให้จิตใจสงบ แต่หากนำเสนอในสิ่งที่ไม่ดี เช่น มีฉากละครที่ทะเลาะเบาะแว้งกัน มีเนื้อเพลงที่โศกเศร้า เป็นต้น ก็อาจทำให้ผู้ที่นอนมีจิตใจว้าวุ่น ซึมเศร้า หรือหวาดกลัว และส่งผลให้นอนไม่หลับได้
22. **ตอบ ข้อ 1.** เพราะการสวดมนต์ไหว้พระและแผ่เมตตาเป็นประจำ จะส่งผลให้ผู้ปฏิบัติมีจิตใจที่สงบ ไม่ฟุ้งซ่าน ทำให้นอนหลับสนิท หลับฝันดี ไม่ฝันร้าย และการแผ่เมตตา จะช่วยลดความเห็นแก่ตัวของผู้ปฏิบัติด้วย
23. **ตอบ ข้อ 2.** เพราะการฝึกนั่งสมาธิหายใจเข้า-ออกอย่างช้าๆ ถือเป็นกรฝึกควบคุมจิตใจของตนเอง โดยการมุ่งมั่นอยู่กับการภาวนาพุท-โธ ซึ่งเราควรกำหนดพิจารณาลมหายใจอย่างจดจ่อแน่วแน่ เพื่อช่วยให้เกิดสมาธิ ทำให้จิตใจเกิดความสงบ ไม่ฟุ้งซ่าน

24. **ตอบ ข้อ 1.** เพราะการฝึกสติอยู่เป็นประจำนั้น จะช่วยให้ผู้ปฏิบัติมีจิตใจที่สงบ รู้จักรับอารมณ์ตนเองได้ดี มีสติสัมปชัญญะในการคิดแก้ไขปัญหาต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง
25. **ตอบ ข้อ 4.** เพราะการเดินชิตราวบันได จะช่วยป้องกันอันตรายที่อาจเกิดอุบัติเหตุขึ้นจากการพลัดตกบันได ซึ่งถือเป็นการเดินอย่างมีสติ มีจิตใจที่จดจ่อ แน่วแน่ และระลึกได้ว่าตนเองกำลังทำสิ่งใดอยู่
26. **ตอบ ข้อ 3.** เพราะการมีสติในการทำกิจกรรมต่างๆ นั้น เราจะต้องรู้ว่าตนเองกำลังทำอะไรอยู่ โดยไม่นึกถึงเรื่องอื่นๆ ที่ทำให้จิตใจของเราฟุ้งซ่าน วิตกกังวล ไม่มีสมาธิ ซึ่งการที่ทำการบ้านวิชาอื่นขณะที่ครูกำลังสอนนั้นเป็นการกระทำที่ทำให้ขาดสมาธิ ทำให้ไม่เข้าใจในสิ่งที่ครูกำลังสอน เนื่องจากจิตใจไม่จดจ่ออยู่กับสิ่งที่ฟังเพียงอย่างเดียว ดังนั้น การที่เราจะปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ให้สำเร็จ ลุล่วงและมีประสิทธิภาพ เราจะต้องมีสมาธิในการปฏิบัติกิจกรรมนั้นอย่างเต็มที่
27. **ตอบ ข้อ 2.** เพราะการนั่งสมาธิเป็นประจำนั้น จะช่วยให้ผู้ปฏิบัติมีจิตใจที่สงบ ไม่ฟุ้งซ่าน สะอาดบริสุทธิ์ เกิดปัญญาในทางธรรม เข้าใจสิ่งต่างๆ ตามสภาพความเป็นจริงทำให้สามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างถูกต้อง
28. **ตอบ ข้อ 1.** เพราะการตั้งใจฟังเพื่อนพูดด้วยจิตใจที่จดจ่อและแน่วแน่อยู่กับสิ่งที่ได้ยินหรือฟังอยู่ ทำให้ผู้ฟังเกิดสมาธิในการฟัง และก่อให้เกิดปัญญาในที่สุด
29. **ตอบ ข้อ 4.** เพราะสาเหตุที่มะพร้าวเขียนหนังสือตลกๆ หล่นๆ เกิดจากการที่มะพร้าวไม่มีสมาธิในการเขียน ดังนั้นวิธีแก้ไขปัญหาคือดีที่สุดของการขาดสมาธิในการเขียน คือ การให้มะพร้าวตั้งใจเขียน โดยเอาใจจดจ่ออยู่กับการเขียนหรือมีสมาธิในการเขียนซึ่งจะช่วยให้เขียนหนังสือได้ถูกต้อง ไม่ตลกหล่น
30. **ตอบ ข้อ 3.** เพราะถ้าเราไม่มีสมาธิในการฟัง การอ่าน การคิด การถาม และการเขียนแล้ว จะทำให้การทำงาน หรือการทำกิจกรรมต่างๆ เกิดความผิดพลาด ส่งผลให้ประสิทธิภาพในการทำงานลดน้อยลง ดังนั้น เราจึงควรที่จะหมั่นฝึกปฏิบัติสมาธิและเจริญสติอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เราดำเนินชีวิตอย่างมีความสุข

1. **แนวตอบ** คุณธรรมที่เป็นแบบอย่างของกวินที่ควรได้รับการยกย่อง คือ การเป็นผู้มีความเสียสละและมีความกล้าหาญ เพราะการที่กวินออกมารับผิดแทนเพื่อนที่ทำความผิด แสดงให้เห็นว่ากวินนั้นรู้จักเสียสละตนเองเพื่อผู้อื่น และมีความกล้าหาญ เด็ดเดี่ยว โดยไม่กลัวผลที่จะได้รับการถูกลงโทษ ซึ่งตรงกับกรกระทำของสามเณรสังกัจจะที่ได้รับการยกย่องชมเชยจากพระภิกษุว่าเป็นผู้มีความเสียสละและมีความกล้าหาญที่อาสาไปกับโจรแทนภิกษุรูปอื่น
2. **แนวตอบ** สมเด็จพระพุฒาจารย์ (โต พรหมรังสี) และสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชนั้นเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ชาวพุทธในด้านความเพียรพยายามและความฝ่าฝืนในการศึกษาค้นคว้าหลักธรรมคำสอนทางพระพุทธศาสนาเป็นอย่างมาก อีกทั้งยังเป็นผู้ที่ยึดมั่นถือมั่นในการเจริญสติและเจริญกรรมฐานอย่างแน่วแน่ ซึ่งเราในฐานะที่เป็นชาวพุทธ จึงควรนำคุณธรรมเหล่านี้ไปใช้ในการดำเนินชีวิต เช่น หมั่นศึกษาเรียนรู้ในหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ฝึกปฏิบัติสมาธิเป็นประจำ เป็นต้น เพื่อให้เราสามารถดำเนินชีวิตอย่างมีความสุขและยังถือเป็นการสืบทอดพระพุทธศาสนาให้คงอยู่ต่อไป
3. **แนวตอบ** การที่ลูกเกดอยากได้ขนมของปานวาดนั้น เป็นการกระทำที่เกิดจากความโลภโมโหมาก ไม่รู้จักพอใจในสิ่งที่ตนเองมีอยู่ อยากได้ของของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง ซึ่งผลที่ได้รับจากความโลภจะส่งผลเสียต่อตนเอง ทำให้ตนเองเป็นคนเห็นแก่ตัว จนอาจก่อให้เกิดปัญหาอื่นๆ ตามมาได้ เช่น ปัญหาการลักขโมย ปัญหาอาชญากรรมต่างๆ เป็นต้น ดังนั้นเราทุกคนจึงควรดำเนินชีวิตด้วยความพอเพียงตามพระราชดำริของในหลวงของเรา
4. **แนวตอบ** ไม่เหมาะสม เพราะเป็นการแต่งกายที่เปิดเผยเนื้อตัวเกินไป ไม่เหมาะสมกับการไปทำบุญที่วัด เนื่องจากวัดเป็นสถานที่ประกอบพิธีกรรมทางพระพุทธศาสนา เป็นที่ประดิษฐานสิ่งทีชาวพุทธเคารพสักการะ ดังนั้นเมื่อมาทำกิจกรรมที่วัด ชาวพุทธจึงควรแต่งกายให้สุภาพเรียบร้อย ซึ่งถือเป็นการแสดงความเคารพต่อสถานที่
5. **แนวตอบ** การที่ปุ๋ยฝ้ายฟังที่ครูสอนไม่เข้าใจ เป็นเพราะปุ๋ยฝ้ายขาดสมาธิในการฟัง ซึ่งมีสาเหตุมาจากการไม่ตั้งใจหรือไม่มีความจดจ่ออยู่กับสิ่งที่ได้ยินหรือได้ฟัง ซึ่งหากปุ๋ยฝ้ายมีสมาธิตามที่กระติบบอก ก็จะทำให้ปุ๋ยฝ้ายเข้าใจในเนื้อหาบทเรียนที่ครูสอนมากขึ้น

โครงการบูรณาการ การเรียนรู้สู่บัณฑิต 5 ชั้น

1. ชื่อโครงการ ชุมชนรักโลก

2. หลักการและเหตุผล

เนื่องจากในปัจจุบันสังคมเกิดความเปลี่ยนแปลงไปมาก จนเป็นสาเหตุที่ทำให้สิ่งแวดล้อมรอบๆ ตัวเรถูกทำลายเป็นจำนวนมาก ซึ่งความเปลี่ยนแปลงทางสิ่งแวดล้อมนี้ล้วนแล้วเกิดจากการทำลายโดยฝีมือมนุษย์ที่ขาดจิตสำนึกทั้งสิ้น

ดังนั้น โครงการนี้จึงนับเป็นโครงการที่นำหลักธรรมคำสอนทางพระพุทธศาสนามาปลูกฝังสร้างคุณธรรมและจริยธรรม เพื่อเป็นการพัฒนาและยกระดับจิตใจของนักเรียนและสมาชิกในชุมชนบริเวณโรงเรียนให้เป็นผู้ที่มีความกตัญญูกตเวทิต่อชุมชนและสิ่งแวดล้อม

3. วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อให้นักเรียนตระหนักและเห็นความสำคัญของสิ่งแวดล้อมรอบๆ ตัว เพื่อลดปัญหาที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสิ่งแวดล้อม
2. เพื่อให้นักเรียนมีจิตสำนึกที่ดีและสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างโรงเรียนและสมาชิกในชุมชน
3. เพื่อให้นักเรียนสามารถนำความรู้เกี่ยวกับหลักธรรมคำสอนทางพระพุทธศาสนาในเรื่องความกตัญญูกตเวทิต่อชุมชนและสิ่งแวดล้อม มาปรับใช้ในการดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสม ส่งผลให้นักเรียนมีคุณธรรมและจริยธรรม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข
4. เพื่อให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้รับจากหลักคำสอนทางพระพุทธศาสนาไปเผยแพร่และสร้างความตื่นตัวในการช่วยกันดูแลสิ่งแวดล้อม
5. เพื่อให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนให้น่าอยู่และสร้างแรงกระตุ้นให้กับสมาชิกในชุมชน ดูแลชุมชนของตนเองให้น่าอยู่

4. เป้าหมาย

ผู้เข้าร่วมโครงการหรือนักเรียนเกิดจิตสำนึกที่ดีต่อชุมชน และรู้จักดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมให้น่าอยู่ตามหลักธรรมคำสอนทางพระพุทธศาสนา ที่สอนให้รู้จักมีความกตัญญูคุณต่อสิ่งแวดล้อม

5. ขั้นตอนการจัดกิจกรรม

คำชี้แจง ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มร่วมกันจัดทำแผนพับประชาสัมพันธ์ โครงการชุมชนรักโลก โดยปฏิบัติตามขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ตั้งประเด็นคำถาม

นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันตั้งประเด็นคำถามเกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นในชุมชนบริเวณโรงเรียนว่ามีปัญหาใดบ้าง เพื่อกำหนดประเด็นในการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมและวิธีการดูแลรักษาหรือฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมให้ดีขึ้น

ขั้นที่ 2 สืบค้นความรู้

นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาข้อมูลความรู้ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาสิ่งแวดล้อมและผลกระทบที่ได้รับจากปัญหาสิ่งแวดล้อมในชุมชน เพื่อเชิญชวนให้สมาชิกในชุมชนรู้จักตระหนักและเห็นความสำคัญของสิ่งแวดล้อม

ขั้นที่ 3 สรุปองค์ความรู้

นักเรียนแต่ละกลุ่มนำความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาวิชาพระพุทธศาสนาในเรื่องเกี่ยวกับการปฏิบัติตนที่แสดงถึงความกตัญญู กตเวทิต่อชุมชนและสิ่งแวดล้อม และข้อมูลที่ได้รับจากการศึกษาค้นคว้าจากแหล่งความรู้ต่างๆ จากนั้นร่วมกันวิเคราะห์ สังเคราะห์ เพื่อเขียนโครงการชุมชนรักโลก และสรุปองค์ความรู้ลงในแผนพับ พร้อมทั้งตกแต่งให้สวยงาม

ขั้นที่ 4 การสื่อสารและนำเสนอ

นักเรียนแต่ละกลุ่มตรวจสอบความถูกต้องของการเขียนโครงการชุมชนรักโลกที่ได้รับรวบรวมมา จากนั้นให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทน ออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน

ขั้นที่ 5 บริการสังคมและสาธารณะ

นักเรียนแต่ละกลุ่มนำแผนพับเชิญชวนในการรณรงค์ช่วยกันดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม ภายใต้ชื่อโครงการ ชุมชนรักโลก แจกจ่ายให้แก่สมาชิกในชุมชน เพื่อเผยแพร่ความคิดและแนวทางการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมในชุมชน

แบบประเมินคุณภาพการจัดทำโครงการ

ประเด็น การประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. การตั้งประเด็น คำถาม	ตั้งประเด็นคำถามในเรื่องที่สนใจได้ด้วยตนเอง ขอช่วยประเด็นคำถามชัดเจน ครอบคลุมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตนเอง เชื่อมโยงกับชุมชน มีความแปลกใหม่และสร้างสรรค์ มีความเป็นไปได้ในการแสวงหาคำตอบ	ตั้งประเด็นคำถามในเรื่องที่สนใจ โดยมีครูคอยชี้แนะ ขอช่วยประเด็นคำถามชัดเจน ครอบคลุมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตนเอง เชื่อมโยงกับชุมชน มีความเป็นไปได้ในการแสวงหาคำตอบ	ตั้งประเด็นคำถามในเรื่องที่สนใจ โดยมีครูคอยชี้แนะ ขอช่วยประเด็นคำถามชัดเจน แต่ยังไม่ครอบคลุมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตนเอง เชื่อมโยงกับชุมชน	ใช้คำถามที่ครูชี้แนะ มากำหนดประเด็นคำถาม
2. การสืบค้นความรู้	วางแผนสืบค้นข้อมูลชัดเจน และปฏิบัติได้ ศึกษาค้นคว้าความรู้จากแหล่งเรียนรู้หลากหลาย มีการบันทึกข้อมูลที่เหมาะสม	วางแผนสืบค้นข้อมูลชัดเจน และปฏิบัติได้ ศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้หลากหลาย	วางแผนสืบค้นข้อมูลชัดเจน และปฏิบัติได้ ศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ ไม่หลากหลาย	ไม่มีการวางแผนหรือมีการวางแผน แต่ไม่สามารถนำไปปฏิบัติจริงได้ ศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ ไม่หลากหลาย
3. การสรุป องค์ความรู้	วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการที่เหมาะสม สังเคราะห์และสรุปองค์ความรู้ได้อย่างชัดเจน มีการอภิปรายผลเชื่อมโยงความรู้อย่างสมเหตุสมผล และนำองค์ความรู้ที่ได้ไปเสนอแนวคิดวิธีการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ	วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการที่เหมาะสม สังเคราะห์และสรุปองค์ความรู้ได้อย่างชัดเจน มีการอภิปรายผลเชื่อมโยงความรู้ นำองค์ความรู้ที่ได้ไปเสนอแนวคิดวิธีการแก้ปัญหาได้ แต่ยังไม่เป็นระบบ	วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการที่เหมาะสม สังเคราะห์และสรุปองค์ความรู้ได้อย่างชัดเจน มีการอภิปรายผลเชื่อมโยงความรู้ยังไม่ชัดเจน นำองค์ความรู้ที่ได้ไปเสนอวิธีการแก้ปัญหาได้ แต่ยังไม่เป็นระบบ	ไม่มีการวิเคราะห์ข้อมูลหรือวิเคราะห์ข้อมูล ไม่ถูกต้อง สังเคราะห์และสรุปองค์ความรู้ได้ไม่ชัดเจน ไม่มีการนำองค์ความรู้ไปเสนอแนวคิด วิธีการแก้ปัญหา
4. การสื่อสาร และการนำเสนอ	เรียบเรียงและถ่ายทอดความคิดจากการศึกษาค้นคว้าได้อย่างชัดเจน เป็นระบบ นำเสนอผลงานโดยใช้สื่อที่หลากหลายอย่างเหมาะสม	เรียบเรียงและถ่ายทอดความคิดจากการศึกษาค้นคว้าได้อย่างชัดเจน เป็นระบบ นำเสนอผลงานโดยใช้สื่อประกอบรูปแบบ	เรียบเรียงและถ่ายทอดความคิดจากการศึกษาได้ ไม่ค่อยเป็นระบบ นำเสนอผลงานโดยใช้สื่อประกอบรูปแบบ	เรียบเรียงและถ่ายทอดความคิดจากการศึกษาได้ ไม่เป็นระบบ นำเสนอผลงานโดยใช้สื่อประกอบ
5. การนำความรู้ไปใช้ และบริการ สาธารณะ	นำความรู้จากการศึกษาค้นคว้าไปประยุกต์ใช้ในกิจกรรมที่สร้างสรรค์ เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน และชุมชน เผยแพร่ความรู้และประสบการณ์จากการปฏิบัติผ่านสื่อหลากหลายรูปแบบ	นำความรู้จากการศึกษาค้นคว้าไปประยุกต์ใช้ในกิจกรรมที่สร้างสรรค์เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน และชุมชน เผยแพร่ความรู้และประสบการณ์จากการปฏิบัติผ่านสื่อรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง	นำความรู้จากการศึกษาค้นคว้าไปประยุกต์ใช้ในกิจกรรมที่สร้างสรรค์ที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน และเผยแพร่ความรู้และประสบการณ์จากการปฏิบัติผ่านสื่อรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง	ไม่ได้นำความรู้จากการศึกษาค้นคว้าไปประยุกต์ใช้ในกิจกรรมที่สร้างสรรค์ที่เป็นประโยชน์

แบบประเมินทักษะแห่งศตวรรษที่ 21

คำชี้แจง : ให้ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างการปฏิบัติกิจกรรม แล้วขีด ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับระดับคะแนน

ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21	รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
		3	2	1
1. ทักษะการเรียนรู้และพัฒนาดตนเอง	1.1 ความสามารถในการอ่าน			
	• สรุปใจความสำคัญของข้อมูลที่อ่านได้ครบถ้วน ตรงประเด็น			
	1.2 ความสามารถในการคิดวิเคราะห์			
	• คิดอย่างมีระบบ โดยใช้แหล่งข้อมูลและสรุปประเด็นสำคัญได้			
	• วิเคราะห์ข้อมูล จำแนกข้อมูล และแสดงการคิดเพื่อค้นหาคำตอบ			
	1.3 ความสามารถในการเขียน			
• เขียนสื่อความหมายได้ชัดเจน ถูกต้อง				
• เขียนถูกต้องตามรูปแบบการเขียน และสรุปองค์ความรู้ที่มีขั้นตอน				
2. ทักษะชีวิตและการทำงาน	2.1 ความยืดหยุ่น และการปรับตัว			
	• ปรับตัวเข้ากับบทบาทที่แตกต่าง งานที่ได้รับมอบหมาย กำหนดการที่เปลี่ยนแปลง			
	• นำผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น มาใช้ประโยชน์ได้อย่างได้ผล			
	2.2 การริเริ่ม และเป็นตัวของตัวเอง			
	• กำหนดเป้าหมายโดยมีเกณฑ์ความสำเร็จที่จับต้องได้ และที่จับต้องไม่ได้			
	• ใช้เวลา และจัดการภาระงานอย่างมีประสิทธิภาพ			
	• ทำงานสำเร็จได้ด้วยตนเอง โดยกำหนดงาน ติดตามผลงาน และลำดับความสำคัญของงาน			
	2.3 ทักษะทางสังคม และความเข้าใจความต่างทางวัฒนธรรม			
• เคารพความแตกต่างทางวัฒนธรรม และการทำงานร่วมกับคนที่มีความแตกต่างกันได้				
2.4 เป็นผู้ผลิตและผู้รับผิดชอบต่อผลงาน				
• กำหนดเป้าหมาย ลำดับความสำคัญ และทำให้บรรลุเป้าหมายนั้น แม้จะมีอุปสรรค				
• ทำงานอย่างมีจริยธรรมและด้วยท่าทีเชิงบวก รวมถึงเคารพและเห็นคุณค่าของความแตกต่าง				
2.5 ภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ				
• ใช้ทักษะมนุษยสัมพันธ์และทักษะแก้ปัญหาในการชักนำผู้อื่นไปสู่เป้าหมาย				
• ดำเนินการอย่างมีความรับผิดชอบโดยถือประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง				
3. ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม	3.1 ความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม			
	• คิดอย่างเป็นเหตุเป็นผลหลายแบบ รวมถึงวิเคราะห์เปรียบเทียบและประเมินความเห็นหลักๆ			
	• สังเคราะห์และเชื่อมโยงระหว่างสารสนเทศกับข้อโต้แย้ง			
	3.2 การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหา			
	• เรียบเรียงความคิดและมุมมองได้เป็นอย่างดี สื่อสารออกมาให้เข้าใจง่ายและหลายแบบ			
• แสดงความรับผิดชอบในงานที่ต้องทำงานเป็นทีมและเห็นคุณค่าของบทบาทของผู้ร่วมทีม				
3.3 การสื่อสารและความร่วมมือ				
• สร้างมุมมองแปลกใหม่ ทั้งเป็นการปรับปรุงเล็กน้อยจากของเดิม หรือที่แหวกแนวโดยสิ้นเชิง				
• เปิดใจรับและตอบสนองต่อมุมมองใหม่ๆ รวมทั้งการประเมินผลงานจากกลุ่ม เพื่อนำไปปรับปรุง				
• ลงมือปฏิบัติตามความคิดสร้างสรรค์เพื่อนำไปสู่ผลสำเร็จที่เป็นรูปธรรม				
4. ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี	4.1 ด้านสารสนเทศ			
	• เข้าถึง ใช้ และประเมินสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ครบถ้วน และรู้เท่าทัน			
	4.2 ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร			
	• ใช้เทคโนโลยีเพื่อวิจัย จัดระบบ ประเมิน และสื่อสารสนเทศ			
• ใช้เครื่องมือสื่อสารอย่างถูกต้องเหมาะสม เพื่อทำหน้าที่ในฐานะความรู้				

เกณฑ์การพิจารณาให้คะแนน

พฤติกรรม	คะแนน
พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและสม่ำเสมอ	3 คะแนน
พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและบ่อยครั้ง	2 คะแนน
พฤติกรรมที่ปฏิบัติบางครั้ง	1 คะแนน

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....